

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 185 (14.015)

Trst, petek, 20. septembra 1991

Med negotovostjo o usodi mirovne konference in nepoboljšljivim optimizmom EGS

Haag pustil priprta vrata

*Za lorda Carringtona v Jugoslaviji ni vojne, konferenca pa se bo zagotovo nadaljevala
Slovenija in Hrvaška zahtevali zamrznitev konference, Srbija pa zavrača mirovno silo*

HAAG — Mirovna konferenca o Jugoslaviji je med »biti«
in »ne biti«, pač glede na to, ali nanjo gledamo z bolj optimističnimi ali pa pesimističnimi očmi. Za predsedujočega lorda Carringtona, s katerim soglaša tudi italijanski zunanji minister De Michelis, »v Jugoslaviji ni vojne, pač pa samo epizode nasilja, ki so povzročile 500 mrtvih, kar je komaj štiri do pet žrtev na dan«, to pa pomeni, da se lahko konferenca mirno nadaljuje. Diametralno nasprotno mnenje sta v Haagu zastopala hrvaški in slovenski zunanji minister Zvonimir Šeparović in Dimitirj Rupel, ki sta se zavzela za zamrznitev konference do popolne prekinitve ognja.

Toda konferenca se »ni ustavila niti prekinila, pač pa se njeno delo nadaljuje; sedaj gre le za to, da se sodelujoči glede na spoštovanje ali nespoštovanje prekinitve ognja odločijo, kako nadaljevati z njenim delom; to pa se bo zgodilo že v začetku prihodnjega tedna«. S to izjavo je nizozemsko predsedstvo EGS včeraj v Haagu podčrtalo odločenost dvanajsterice, da nadaljuje svoja mirovna prizadevanja, lord Carrington, ki je o včerajšnjem zasedanju konference popoldan poročal zunanjim ministrom EGS pa je vztrajal, da bo odločitev o nadaljnjem delu konference zagotov sprejeta že v sredo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mirovna sila samo v zaščito opazovalcev

HAAG — Zahodnoevropska unija je torej prejela nalogo, da začne preučevati možnost poslanja tamponske mirovne sile v Jugoslavijo. Naloga te sicer vojaške sile pa naj bi se po priporočilu zunanjih ministrov dvanajsterice omejila zgolj na podporo in pomoč neoboroženi opazovalni misiji EGS, kar pomeni, da ne bi služila za razdvajanje vojskujočih se strani.

Zunanji in obrambni ministri devetih držav članic UEO so poudarili, da je sedanji položaj opazovalcev v Jugoslaviji nesprejemljiv, saj so nezaščiteni in kot taki ne morejo v celoti opravljati svojega poslanstva. To pa pomeni, da sprte strani predloga o tamponski sili ne bi smele obravnavati kot vojaški poseg. UEO bo vsekakor že v ponedeljek ustanovila delovno skupino, ki naj bi v roku sedmih dni izdelala razčlenjeni predlog o tem mirovnem kontingentu.

Čigav je Trst? Tudi naš

VOJMRIR TAVČAR

Nekateri v Trstu najbrž ne morejo iz svoje kože. V tem mestu se vselej najde kdo, ki s pogledom zazrtim v preteklost poskuša zavrteti kolo zgodovine nazaj. Tokrat si je to nalogo prevzel direktor dnevnika Trieste Oggi in tednika Il Meridiano Franco Paticchio, ki je v včerajšnji številki tednika v uvodnem členu »Trst je naš?«
pozval predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija naj bo »veliko bolj previden v svojem proslovenskem zanosu, češ volk je ob dlako, a ne ob svoje razvade«.

Navidezno je Paticchia spodbudila k dejstvu, da je segel po peresu, zaskrbljenost italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem zaradi protimanjšinske kampanje. Slovenija in Hrvaška, trdi Paticchio, prosita za pomoč Italije proti Srbiji, italijanski, zlasti krajevni časopisi, sledijo z izredno pozornostjo vojni v Jugoslaviji in poudarjajo vlogo »žrtev«
Slovencev in Hrvatov.

Sosedje pa, pravi Paticchio, za izkazano pozornost niso hvaležni. V Piranu preprečujejo tamkajšnji italijanski skupnosti, da bi zamenjala zastavo in odpravila z nje rdečo zvezdo, predsednik Unije Italijanov Borme je tarča nezaslišanih napadov, Slovenija pa za formalno »ljubeznijo«
skriva svoje sovraštvo do manjšine.

Pa tudi slovenska narodnostna skupnost v Italiji samo protestira, samo zahteva, rada bi molzla Italijo iz treh vimen, ne zaveda se sreče, da živi v Italiji in ne čez mejo.

Vse to navaja Paticchia k strahu, da bo po koncu vojne spet postavljena zahteva »Trst je naš«.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Opazovalci Evropske skupnosti pošiljajo v svet precej bolj pomirjujoče vesti Na Hrvaškem orožje še vedno ni utihnilo Iz Beograda krenila dolga kolona tankov

BEOGRAD, ZAGREB — Včeraj pozno popoldne se je iz Beograda proti avtocesti, ki vodi proti zahodu (Hrvaški) vila neskončna kolona tankov (na sliki AP), oklepnih transporterjev in drugih vozil s težkimi topovi in vozili za prevoz vojakov. Vse to se je dogajalo na dan, ki bi imel na političnem področju lahko ključni pomen za reševanje krize, saj so v Haagu včeraj potekala zasedanja mirovne konference, zbrali so se zunanji ministri ES in končno je Zahodnoevropska unija sklepala o tem, ali naj pošlje razmejitvene mirovne sile v Jugoslavijo. Tanki pa so se podali na pot tudi dan po uradnem začetku veljavnosti premirja, za katerega so se Milošević, Kadijević in Tudjman dogovorili v prisotnosti lorda Carringtona v Igalu. Vojaško kolono so pozdravljali številni mimoidoči, ki so tudi premik vojske pospremili z izjavami, »da gre vojska ščititi položaje, ki so jih osvojili na Hrvaškem.«
Uradnih informacij o cilju oklepne kolone pa ni in o premikih tako zvezno obrambno ministrstvo, kot ostali zvezni uradni viri trdovratno molčijo.

Glede na dogajanja na bojiščih pa hrvaški in srbski viri navajajo, da je bilo včeraj mirneje kot minule dni, vendar na kriznih področjih Hrvaške spopadi še niso povsem prenehali. Včeraj je bilo slišati sirene za nevarnost zračnega napada na področju Sinja, Ogulina, Šibenika, Splita in Trogirja, na otoku Pagu in v Slavonskem Brodu. V Zagrebu tudi včeraj ni bilo pouka v srednjih in osnovnih šolah. Mnoge kulturne institucije in podjetja niso poslovala, ker delavci niso mogli v službo. Trgovine z živili so včeraj odprle, tako da so se lahko Zagrebčani oskrbeli z najnujnejšimi živili. Še vedno pa se v glavnem mestu Hrvaške skrivajo prostostrelci in petokolonaši.

V Varaždinu je tudi včeraj odjeknilo več eksplozij. Slišati je bilo tudi streljanje iz mitraljezov in lahkega orožja. Od torka sta v tem

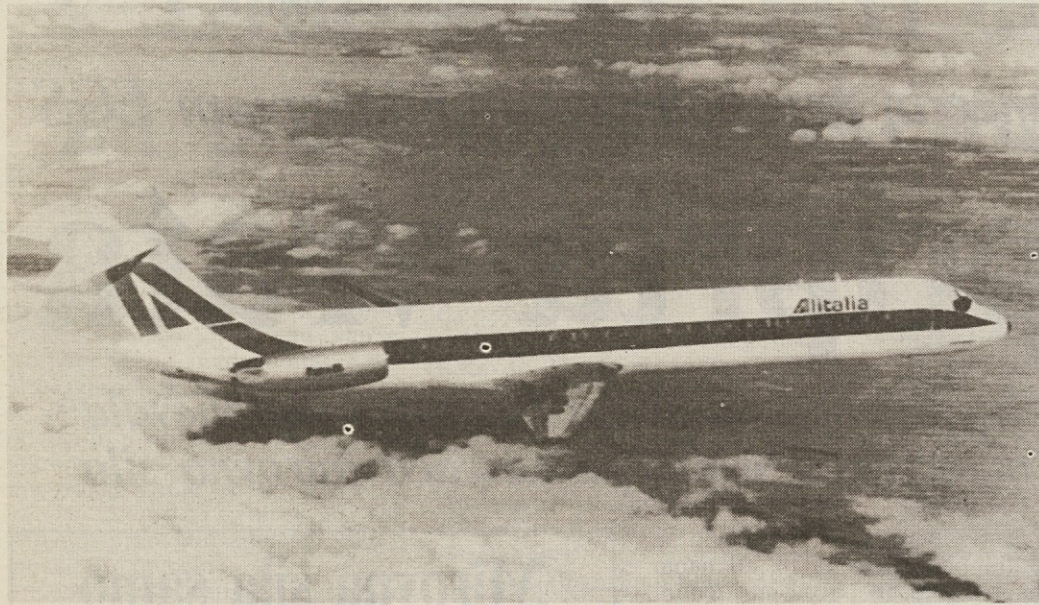
mestu izgubili življenje dve osebi, 14 pa jih je bilo ranjenih. V tem času so ujeli 14 oficirjev in 243 vojakov JA. Po zadnjih podatkih je s področja Vukovarja, Belega Manastirja, Osijeka, Borovega naselja, Siska, Topuškega in Petrinje zapustilo domove 631 družin. V Vukovarju je veliko mrtvih in ranjenih. Doslej ne ena ne druga stran o tem nista dali podrobnih podatkov. Spopadi so se nadaljevali tudi v Vinkovcih. V eksplozijah je, kot je navedel hrvaški radio, umrlo 16 ljudi, ranjenih pa jih je bilo 68. Hrvaški radio je sporočil, da so včeraj dopoldne v bližini Osijeka sestrelili letalo JA, vendar je poveljstvo vojaškega letalstva to novico demantiralo.

Letala JA so včeraj zjutraj že petič v dveh dneh bombardirala Šibenik. Ljudje so večino dneva preživeli v zakloniščih. Ostrostrelci so do sedaj ranili že štiri ljudi. Toda po poročilih hrvaškega radija imajo hrvaške obrambne sile nadzor nad bojišči in vojašnicami okoli Šibenika.

Mnogo bolj pomirjujoče vesti pa v svet pošiljajo opazovalci ES. Ti trdijo, da premirje drži in da mnogo znakov kaže, da se življenje počasi vrača proti normalni. V Zagrebu po njihovih trditvah v zadnjih 24 urah ni bilo letalskih alarmov, pa tudi vrata velesejma so se včeraj ponovno odprla. Blokado poveljstva petega vojnega območja naj bi ukinili, podnevi naj bi kavarne v centru mesta bile spet polne, pa čeprav obvezna zatemnitev ponoči še ostaja v veljavi. Tudi glasnik italijanskega zunanjega ministrstva Gianni Castellaneta je na vsakodnevnem briefingu v Farnesini povedal, da naj bi bil položaj v Zadru, Zagrebu in Splitu miren in da včeraj tam ni bilo bojov. Castellaneta je te svoje trditve opiral na izjave očividcev v hrvaških mestih. Ti naj bi tudi povedali, da so vojašnice še obkoljene, vendar pa naj bi le tu in tam prihajalo do občasnih obstreljevanj.

Med potniki na letalu je bil tudi generalni predstavnik PLO v Italiji Hamad Srečen konec ugrabitve letala Alitalie Potniki izpuščeni, ugrabitelj aretiran

TUNIS — Včerajšnja ugrabitve letala Alitalie MD80 (na sliki arhivski posnetek AP), ki je letelo na liniji Rim - Tunis, se je srečno končala. Slabo uro po pristanku v Tunisu je namreč ugrabitelj izpustil vseh 130 potnikov in 7 članov posadke, le nekaj minut kasneje pa je bil ugrabitelj aretiran.

Letalo je poletelo z rimskega letališča ob 14.48, ob 15.13 pa se je letala polastil tunizijski državljani Adi Bouchnak, ki je od kapitana letala zahteval, da se usmeri proti Alžiru. Tam letalo ni dobilo dovoljenja za pristanež, zato je komandant nadaljeval pot proti Tunisu, kjer je po polurnem kroženju nad letališčem ob 16.55 le pristalo. Začela so se pogajanja z ugrabiteljem, posledica tega pa je bila izpustitev potnikov in kasnejša aretacija ugrabitelja.

Iz seznama potnikov je bilo razvidno, da sta bili na ugrabljenem letalu dve tretjini potnikov z arabskimi potnimi listi, ena tretjina je bila Italijanov, med potniki pa je bilo tudi nekaj novinarjev. Ugrabitve je povzročila precej razburjenja tudi zato, ker je bil med potniki generalni predstavnik Palestinske osvobodilne organizacije v Italiji Nemer Hamad.

Za vlado v Sarajevu so nezakonite in pravno nične srbske avtonomne kraje v BiH

SARAJEVO — Vlada Bosne in Hercegovine je na včerajšnji seji ocenila, da je sklep skupščin treh občin o ustanovitvi srbskega avtonomnega območja Romanija neustaven, nezakonit in pravno ničnen. Podoben sklep je vlada sprejela tudi v zvezi z ustanovitvijo avtonomnih območij Bosanske krajine in Hercegovine. Republiška vlada meni, da te secesionistične dejavnosti niso izraz opredeliteljev niti srbskega naroda v teh občinah.

Srbska demokratska stranka pa je na novinarski konferenci ob zagovarjanju »regionalizacije« BiH povedala tudi svoje mnenje glede predloga, da bi v Jugoslavijo poslali evropske mirovne sile: stranka meni, da bi imelo to dejanje neslutene posledice, edina razumna rešitev je nadaljevanje pogajanj in mirovnega procesa brez vmešavanja tujih sil. (dd)

Spetič zahteva posredovanje italijanske vlade

RIM — Senator Stojan Spetič je vladi postavil vprašanje, v katerem sprašuje, »kaj namerava italijanska vlada storiti za dejansko prekinitev sovražnosti na Hrvaškem, za umik zvezne vojske in vojašnice in za razorožitev paravojaških formacij, da bi tako omogočila nadaljevanje in uspeh mirovne konference v Hagu.« Spetič predlaga tudi srečanja s slovenskimi in hrvaškimi oblastmi, da bi dosegli dogovor o nedotakljivosti meja in se dogovorili tudi o razširitvi določil Osimskih sporazumov.

V zvezi z dogodki na Hrvaškem pa je predsednik socialdemokratskih poslancev Caria pozval ministrskega predsednika, naj da pobudo za evropske mirovne sile v Jugoslaviji. Caria od Andreottija tudi zahteva, naj od srbske vlade zahteva, da naj svoje enote vrne v Srbijo. Vlada naj tudi zagrozi s priznanjem Slovenije in Hrvaške in kate-rekoli druge republike, ki bi se odločila za odcepitev od Jugoslavije.

Kohl in Mitterrand v skupni berlinski izjavi podprla idejo o mirovni sili za Jugoslavijo

BERLIN — V novi nemški prestolnici so včeraj objavili skupno izjavo kanclerja Helmuta Kohla in njegovega gosta, francoskega predsednika Francois Mitterranda, ki je dan prej zaključil svoj dvodnevni obisk v Nemčiji. V ospredju njunih razgovorov je bila jugoslovanska kriza, državnik pa sta, potem ko sta pozvala k takojšnji in popolni ustavitvi vseh oboroženih spopadov, še enkrat poudarila, da je treba rešitev odprtih vprašanj poiskati v okviru haaške mirovne konference o Jugoslaviji.

Sedanja kriza ne ogroža samo stabilnost na Balkanu - je rečeno v skupni izjavi - ampak utegne imeti posledice za vso Evropo. Potem, ko sta soglašala, da se nobena država ne more roditi iz nasilja, pa sta državnik soglasno podprla zamisel o pošiljki tamponske mirovne sile Evropske skupnosti v Jugoslavijo, in to na temelju mandata Organizacije združenih narodov. Sogovornika sta se zavzela tudi za takojšnje prenehanje pošiljanja oziroma izvoza orožja v Jugoslavijo.

Kohl in Mitterrand upata in pričakujeta - je rečeno v zaključku njune skupne izjave - da bodo vse strani sprejele njune predloge kot izhodiščno točko za zajamčenje pravične in mirne rešitve krize. Jugoslovanski narodi pa bodo morali zaščititi tudi pravice manjšin, tako kot to določata helsinška in pariška listina. Šele tedaj bo lahko Evropska skupnost navezala - in to na novih temeljih - politični dialog in ekonomsko kooperacijo z vsemi jugoslovanskimi stranmi.

Mitterrand pa je v razgovorih z novinarji tudi podrobneje izrazil francoska stališča do reševanja jugoslovanskega vprašanja. Predvsem je francoski predsednik podprl zamisel o tamponski mirovni sili Zahodnoevropske unije pod zastavo OZN, pri čemer pa bi se po njegovih besedah vseh dvanajst članic EGS moralo obvezati, da ne bodo podprle nobene od sprtih strani na Balkanu. (Po mnenju opazovalcev je pri tem šlo za Mitterrandov namig na pozitivno nemško stališče do priznanja Slovenije in Hrvaške.) Za tako odločitev pa bi se po eni strani morale vse članice EGS odločiti na najvišji ravni, po drugi strani pa bi jo morale sprejeti tudi vse v konflikt vpletene jugoslovanske strani.

Sicer pa je francoski predsednik posvaril pred »divjim samoodločanjem evropskih narodov v vse smeri«, čeprav ni zanikal, da je naklonjen spoštovanju pravice do samoodločitve, ki pa da mora biti smerjena k pravnici državi in h gospodarskemu in družbenemu napredku. Po njegovem mnenju se mora Evropska skupnost odpreti za vzhodno Evropo, saj »več Evrope pomeni več skupnosti«. Sprejeli bomo vse države, ki se nam bodo želele pridružiti - je nadaljeval Mitterrand - saj se mora Evropa okrepiti in igrati veliko pomembnejšo vlogo od sedanjega, tako v političnem kot v gospodarskem smislu, če noče izginiti iz zgodovinskega prizorišča. Pri tem je francoski državni poglavar poudaril, da sta njegova država in Nemčija lokomotivi te nove, velike Evrope, ki že nastaja.

Na sliki (telefoto AP) francoski predsednik Francois Mitterrand s svojim gostiteljem, nemškim kanclerjem Helmutom Kohlom.

Zakon o denacionalizaciji sprejeli brez opozicije

LJUBLJANA — Včerajšnje zasedanje družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine se je spremenilo v prvorazreden škandal. V DPZ se je zapletlo že predvčerajšnjim, ko poslanci opozicijskih strank niso hoteli glasovati o zakonu o denacionalizaciji in so sejo zapustili. Miran Potrč (SDP) je zato včeraj uvodoma pozval na dogovor med predstavniki poslanskih klubov, da bi našli kompromisno rešitev za nadaljevanje dela.

Vendar sporazuma niso dosegli in poslanci opozicije so spet zapustili sejo. Demos je bil na to

očitno pripravljen, saj je DPZ bil še vedno sklepčen, tako da so poslanci demosovih strank ob sodelovanju dveh neodvisnih sami sprejeli zakon o denacionalizaciji. Popoldne po sprejetju zakona so se poslanci opozicije vrnili v dvorano. Parlamentarna večina pa spet ni hotela prisluhniti predlogom opozicijskih in celo nekaterih demosovih poslancev, da bi preložili vsaj sklepanje o zakonu o zadrugah. Opozicijski poslanci so spet zapustili sejo, tokrat pa je bil zbor nesklepčen in bo delo nadaljeval predvidoma prihodnji teden.(dd)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Haag pustil

Popoldansko ministrsko zasedanje dvanajsterice pa je kljub slabo prikriti neenotnosti evropskih diplomacij vendar odprlo pot možnosti, da bi preučili predlog o poslanju mirovne sile v pomoč opazovalcem, ki se mudijo v Jugoslaviji. Zamisel nizozemskega šefa diplomacije van den Broeka je namreč včeraj dobila močan pospešek s skupno izjavo Kohla in Mitterranda, tako da je britansko nasprotovanje ostalo osamljeno.

Za primer, da bi se iniciativa o mirovni sili uresničila, se že pripravljajo tudi ZDA. V Bruslju je za danes sklican sestanek atlantskega sveta na ravni ambasadorjev, ki bodo preverili morebitno vpletenost, ki bi jo taka mirovna sila predstavljala tudi za NATO.

Med udeleženci včerajšnjih sestankov v Haagu je bilo vsekakor čutili veliko različnih razpoloženj, tako glede nadaljevanja mirovne konference, kot tudi glede mirovne sile. O tej je srbski zunanji minister Jovanović na primer brez ovinkov povedal, da Srbi nimajo velikih simpatij za tujo vojaško prisotnost in da se mora o zadevi vsekakor izreči zvezna vlada. Tista, za katero že vrabci vedo, da o ničemer ne odloča...

● Čigav je Trst

Izliv je preveč tempiran, da bi lahko verjeli, da je bila edini povod zgolj ogorčenost za usodo italijanske manjšine. Kajti v tem primeru bi najbrž pisec ne vpletal slovenske narodnostne skupnosti. Pa tudi če bi bil povod članka samo nezadržni izbruh jeze zara-

di krivic, ki se godijo Italijanom v Istri, je učinek, ki ga lahko ima samo poslabšanje odnosov v mestu in ob meji. In zato v škodo celotni skupnosti, ker jo potiska v čase narodnostne mržnje, jo sili k zapiranju v mali geto slabo razumljenega italijanstva.

K napisanemu pa velja dodati še dve pripombi: 1. slovenska manjšina v Italiji je navezovala stike z italijansko v Jugoslaviji in podpirala njene zahteve tudi v časih, ko so marsikateri krogi v Italiji gledali s sumom na svojo manjšino, ker je bila lojalna do države, v kateri je živela. 2. Časi, ko so si tudi Slovenci v Italiji prizadevali, da bi bil Trst del Jugoslavije, so minili že zdavnaj in slovenska manjšina je najbolj odločna zagovornica nedotakljivosti meja, ki so bile zakoličene z osimskim sporazumom. »Trst je naš« bi kot geslo bilo že zdavnaj pozabljeno in neaktualno, če ga ne bi občasno kdo s protislovenskimi nameni potegnil iz ropotar-nice in vihral z njim, da bi vzbudil prastrah pred »slovansko nevarnostjo«, kateri - očitno na njegovo veliko žalost - danes ne more več dodati prav tako zastrašljivega dopolnila »slavocomonista«. Toda - naj bo Patricchiu všeč ali ne - Trst je tudi naš, čeprav ne v smislu prej omenjenega gesla. Tudi naš je, ker smo se tu rodili, ker smo s svojim delom prispevali k njegovi podobi, ker smo ga obogatili z lastnim kulturnim prispevkom. Tega najbrž ne more zanikati nihče, če ima do stvarnosti trezen in pošten odnos.

Karadjordjevići se bodo lahko vrnili v Srbijo?

BEOGRAD — V skupščini Srbije so pred drugim rednim zasedanjem, ki naj bi se začelo v začetku prihodnjega meseca, dobili več pobud ljudskih poslancev za spremembo obstoječih zakonskih predpisov.

Poslanci srbskega gibanja obnove zahtevajo, naj po hitrem postopku sprejmejo spremembe in dopolnitve ustavnega zakona za izvedbo ustave republike Srbije. Jedro teh predlogov je, naj 25. septembra letos preneha veljati ukaz predsedstva prezidija ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije, na podlagi katerega je odvzeto državljanstvo in razlaščena lastnina Aleksandru, sinu Petra Karadjordjevića, Tomislavu, Andreju in Mariji, otrokom Aleksandra Karadjordjevića, Pavlu, sinu Arsena Karadjordjevića ter Olgi, Aleksandru, Nikoli in Jelisaveti, otrokom Pavla Karadjordjevića. Sprejetjem teh predlogov srbskega gibanja obnove bi jim vrnili, kot so poudarili v obrazložitvi te pobude, državljanstvo, prav tako pa bi jim vrnili vse premoženje in nepremičnine, ki so jih odvzeli dinastiji Karadjordjević.

Srbsko gibanje obnove zahteva še eno dopolnitev ustavnega zakona. Dokler namreč v skladu z ustavo ne določijo novih državnih simbolov, naj bi v Srbiji uporabljali zgodovinska srbska obeležja: srbski grb z belimi orli in ščitom, na katerem je narisana bel križ s štirimi ognjili, zastavo Srbije brez kakršnihkoli obeležij in himno Bože pravde.(dd)

Umik armade iz Slovenije je le (začasno) prekinjen

LJUBLJANA — Osnovni razlog, da smo še v Sloveniji - saj bi morali biti že v začetku tega meseca v BiH - je nastali položaj na Hrvaškem. Železniški tiri so na več mestih minirani, zato je onemogočen transport z vlaki, prav tako pa je bilo tudi več ropov vlakov in napadov na tovarnjake. Zato smo morali povsem zaustaviti odhod. Čim bo mogoče, bomo s selitvijo nadaljevali. Ocene, da ne želimo oditi, ne držijo.

Tako nam je na naše vprašanje, do kdaj se bo jugoslovanska armada v celoti izselila iz Slovenije,

odgovoril namestnik komandanta ljubljanskega korpusa polkovnik Jovan Miškov.

Poudaril je tudi, da je dobra polovica bojnih sredstev in opreme že natovorjena in da na slovenskih železniških postajah čaka na odhod okoli 600 vagonov. Zanikal pa je kakršnokoli možnost, da bi se s tanki iz katerekoli vojašnice v Sloveniji podali na hrvaško ozemlje in jih uporabili v tamkajšnjih spopadih. Vse tanke bodo natovorili na vlak in jih prepeljali na nove lokacije v Bosni in Hercegovini.(dd)

Včeraj v pristojni komisiji deželnega sveta Saro o novi strategiji na področju industrije

TRST — Po marsikateri polemiki je včeraj deželni odbornik Ferruccio Saro predstavil pristojni komisiji deželne skupščine novi zakon o industrijski politiki v Furlaniji-Juljski krajini. Gre za zakonski osnutek, ki predvideva ustrezen sklad 40 milijard lir za leta 1992/94 in ki ga bo omenjena komisija predložila v proučitev komisijama za finance in odnose z Evropsko skupnostjo skupaj s podobnim, dopolnjevalnim zakonskim predlogom Demokratične stranke levice, s katerim je prav tako včeraj seznanil svetovalce in odbornika Ivan Bratina (ta predlog je bil iznešen že leta 1989, zdaj pa je bil seveda prikrojen novim določilom ES).

Deželni osnutek predvideva prehodno fazo med dosedanjim podporniško politiko, ki je izvirala iz zaprtosti in omejenosti tržišč, ter novo usmeritvijo, ki jo narekuje združitev evropskih trgov leta 1993. Uskladiti bo treba delovanje finančnih organizmov (Mediocre-

dito, Frie), odpraviti konkurenčnost med trgovinskimi zbornicami in uvozno-izvoznimi konzorciji, ki samo razpršuje sredstva, prilagoditi vlogo Friulie novim časom oz. potrebam proizvodnih in delovnih zadrug, raztegniti izdajanje posojil po znižanih obrestih na podjetja za servisiranje proizvodnih obratov, preurediti jamstvenokreditne konzorcije Congafi, prek Deželnega centra za servisiranje podjetij zagotoviti certificiranje kakovosti izdelkov v skladu z določili ES, okrepiti servisne službe v prid podjetnikov, osredotočiti promocijo deželne proizvodnje v tujini na videmski Sejem za vzhod, prekvalificirati podjetniške prijeme na področju zaščite okolja, finančno podpreti tovarne, ki se želijo z manj razvitih območij preseliti na bolj razvita, nazadnje pa namensko točno usmeriti vlogo Deželne agencije za razvijanje trgovskih stikov s tujino in preustroiti tehnično-posvetovalni odbor za industrijsko politiko.

Pojutrišnjem bodo odkrili spomenik padlim v Fojdi

FOJDA — V nedeljo, 22. septembra, bo v Fojdi pomembna slovesnost v spomin partizanov in civilistov, ki so padli v obrambo vzhodnega dela Furlanije — občine Fojda, Neme, Ahten, Tipana, Bardo in Tavorjana. Na svečanosti bodo odkrili spomenik padlim, ki ga je izdelal kipar Guido Tavagnacco.

Slovesnost, ki jo prirejajo odbor za postavitve spomenika, Občina Fojda in VZPI-ANPI, se bo pričela ob 9.30 s srečanjem med oblastmi in drugimi udeleženci na trgu pred županstvom. Ob 10.30 se bodo poklonili obeležju padlim v vseh vojnah, zatem pa se bodo v sprevodu odpravili do novega spomenika. Tu bodo spregovorili predsednik organizacijskega odbora Rolando De Luca, župan občine Fojda Romano Grimaz, videmski župan Piero Zanfagnini ter predsednik Vsedržavne zveze partizanov Italije - ANPI, senator Arrigo Boldrini. (R.P.)

V dvojezičnem središču v Špetru kar zadovoljni z začetkom šolskega leta

Prvi dan pouka v dvojezični špetrski šoli

ŠPETER — V sredo se je v deželi FJK začelo novo šolsko leto in tudi tokrat ni šlo brez težav. Na Videmskem, denimo, je dobra četrtina ravnateljev nižjih srednjih in višjih šol stavkala zaradi vrste zapletov v organizaciji in pri imenovanju profesorjev. Gre za težave, ki so postale že običaj ob vsakem začetku pouka.

Šolski prag je prestopilo tudi kakih 80 otrok iz Benečije, ki obiskujejo zasebni vrtec in osnovno šolo v dvojezičnem šolskem centru v Špetru. Po podatkih, ki nam jih je posredovala ravnateljica Živa Gruden, so letos v prenovljenih prostorih zabeležili rekorden obisk: 76. Od teh bo kar 38 otrok obiskovalo vrtec, a prav toliko bo osnovnošolcev. Zanimivo je, da bo malčkov, ki bodo šli prvič v dvojezični vrtec, kar 22. Že to zgovorno priča o vlogi, ki jo šolsko središče ima za našo skupnost v Benečiji; vse bolj očitno je, da so se določene negotovosti pri izbiri šole, ki so bile prisotne med starši prejšnja leta, zdaj razblinile in da postaja dvojezična šola najpomembnejši tak center v tem delu Videmskega.

V šolskem središču se je lani končal prvi cikel dvojezičnega pouka. Skupina petošolcev je zapustila špetrske klopi in se vpisala v nižjo srednjo šolo. Za zasebno ustanovo je bil to že velik uspeh, letošnji vpis pa daje šolskemu centru še večji ugled. 38 malčkov v vrtcu je pravi rekord v beneških dolinah. Za primerjavo povejmo, da italijanski vrtec v Špetru, ki je najštevilnejši, šteje 32 otrok. Tolikšno število vpisanih zagotavlja šoli nadaljnji obstoj, obenem pa odpira nove probleme. Šolsko poslopje je namreč že za letošnje potrebe pretesno, tako da so prav te dni končali nekatera zidarska dela, da je šola postala primerna za 80 otrok.

Pomanjkanje prostora pomeni eno od večjih težav šole. Tu pa je še problem finančnega obsega, ki od špetrskega šolskega osebja zahteva zvrhano mero razumevanja in potrpljenja. Upati je, da se bodo ti zapleti vsaj delno omilili s finančnim prispevkom po zakonu za obmejna območja.

Osnovnošolski otroci — vsega jih je 38 — so po razredih takole porazdeljeni: 7 v 1. razredu, 9 v 2. in 3., 7 v 4. ter 6 v 5. razredu. Za vse (vključno vrtec) skrbi štirinajst učiteljev in učiteljic.

RUDI PAVŠIČ

Kdaj bodo lahko vdove nekdanjih deportirancev "podedovale" pokojnino

RIM — Senatska komisija za ustavne zadeve je odobrila osnutek zakona, po katerem naj bi prejele dolžni delež pokojnine tudi vdove deportirancev v nacističnih koncentracijskih taboriščih (tudi če je svojo umrl pred sprejemom zakona). Doba, ki so jo preživeli v taborišču, in čas zdravljenja po vrnitvi domov, pride v poštev pri izračunu starostne pokojnine ali invalidnine. Doslej so antifašistični preganjanci in deportiranci dobivali "priznavalnino" ad personam, ki je vdova ali drugi niso mogli podedovati, kar velja za navadne pokojnine. Zakonski osnutek mora potrditi senat na plenarnem zasedanju, ker vlada ni pristala na odobritev po skrajšanem postopku v komisiji, zato pojde zakon še v poslansko zbornico, kjer pa lahko tudi obliči, če se ne poveča pritisk javnosti, kot naglašajo njegov predlagatelj, senator Gibanja za komunistično prenovo Stojan Spetič. Le-ta kritizira zakladno ministrstvo, ker odreka kritje zakonu, čeprav je proračunska komisija senata že našla ustrezen denar — vsega skupaj 1,5 milijarde lir na leto.

Zeleni: Treba je priznati Slovenijo in Hrvaško kajti premirje ne zadostuje

TRST — Novo premirje je bolj upanje kot stvarnost, meni deželna Zveza zelenih v tiskovni noti in dodaja, da je ključni problem vsega v priznanju Slovenije in Hrvaške; Jugoslavije ni več, zvezna armada pa je oborožen politični subjekt brez kontrole, vojska plačancev, ki uboga le svoje generale. Zeleni so proti De Michelisovi ideji, da bi poslali čez mejo italijanske vojske pod pokroviteljstvom Evropske obrambne unije: to bi bil uvod v balkanizacijo Evrope. Pač pa so Zeleni za poseg OZN, ki da bi omogočil dialog med republikami. Solidarnost s ženskim svetom, ki trpi zaradi vojne, so izrazile tudi predstavnice političnih strank, ki so zastopane pri Deželi FJK (KD, PSI, DSL, PLI, PRI, PSDI, MF, Zeleni), in ženskih združenj (ANDE, CED, CIF, Federacasalinghe, Fida-pa); Evropski parlament in ES pozivajo k nastopu za dosego miru. Z druge strani je konferenca predsednikov italijanskih dežel podprla pobudo o denarni nabirki za italijansko manjšino. O tej bo govor tudi na jutrišnjem srečanju v Trstu med Zelenimi iz FJK in predstavniki Istrske demokratične diete.

Trajal bo do 29. septembra

Danes v Vidmu pričetek sejma "Casa moderna"

VIDEM — Danes, v petek, 20. septembra, ob 17. uri bodo v Vidmu odprli 38. mednarodni sejem "Casa moderna". Na prireditvi, ki je na lanskim izvedbi zabeležila več kakor 150 tisoč obiskovalcev, bo sodelovalo 500 razstavljalcev iz Italije, Avstrije in Jugoslavije.

Vzporedno z razstavo, ki bo odprta do vključno druge nedelje, 29. septembra, bodo organizirali vrsto obrobni prireditev, okroglih miz in posvetov. Razstavnih paviljoni bodo odprti ob delavnikih med 16. in 23. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 23. uro.

(R.P.)

Arheološka odkritja v Čedadu

ČEDAD — Čedad postaja vse pomembnejši tudi zaradi novih arheoloških raziskav, ki so v teh dneh sprožile veliko zanimanja po vsej Italiji. Tako je na tiskovni konferenci povedala ravnateljica čedajskega arheološkega muzeja Paola Lopreato, ki je obrazložila potek raziskav v okolici cerkve sv. Frančiška in napovedala začetek novega arheološkega projekta, ki ga bodo uresničili na enem od najslovitejših trgov Čedada - Paolo Diacono (na sliki).

Kot smo pred dnevi že povedali, so na območju med stolnico in cerkvijo sv. Frančiška, na površini kakih 1.600 kvadratnih metrov, našli več predmetov iz rimske dobe in pet okostnjakov iz zgodnje srednjeveške dobe (mala slika). Delo, ki ga vodi načelnica za tovrstne raziskave pri čedajskem muzeju Isabel Ahumada Silva, se bo nadaljevalo tudi v naslednjih mesecih in upati je, tako so podčrtali arheološki strokovnjaki, da bodo na dan prišle številne zanimivosti, ki bodo prispevale k še večjemu poznavanju stvarnosti iz takratne dobe.

Drugi projekt čedajskega muzeja zadeva slikoviti trg Paolo Diacono, ki je bil pred nedavnim osrednje prizorišče Mittelifesta. Na 300 kvadratnih metrih površine bodo arheološke ekipe začele z delom, ki bi po mnenju ravnateljice Lopreatove lahko pomenilo prijetno presenečenje, predvsem kar zadeva grobišča langobardskih voditeljev. S tem v zvezi gre opozoriti, da so prav v bližini tega trga našli grob vojvode Gisulfa. Delo arheologov pa je sedaj usmerjeno v evidentiranje ostalih grobov langobardskih vojvod. R.P.

Radio Ognjišče prvi slovenski cerkveni radio

KOPER — Uredništvo revije Ognjišče in uredništvo mladinskega časopisa Sončna pesem iz Kopra se na različne načine pripravljata na ustanovitev nove slovenske radijske postaje Radio Ognjišče. Take radijske postaje, ki bi se ukvarjala in bi predvajala religiozno, oziroma cerkveno tematiko, v Sloveniji še ni, vse pa kaže, da bi do njega prišli lahko že jeseni, ko bo slovenski parlament obravnaval ustrezen zakon in tudi posredno odločal o dodeljevanju radijskih frekvenc.

V uredništvu revije Ognjišče so zainteresirani, da bi oddajali na ultrakratkih valovih. Glede na to, da bo umikajoča vojska JLA sprostila kar precej valovnih dolžin, ki jih zdaj uporablja, pa se bo na teh valovnih dolžinah zagotovo našlo nekaj prostora tudi za radio z religioznim programom. Glavni in odgovorni urednik Ognjišča Franc Bole nam je ob tem povedal tudi, da računajo na prednost tudi zato, ker naj bi bil Radio Ognjišče nekomercialna radijska postaja. Oddajali naj bi iz treh slovenskih središč - Ljubljane, Maribora in Kopra, kjer naj bi vsaj s poizkusnimi oddajami začeli. Tu imajo namreč že skoraj vse pripravljeno za poizkusni studio, seveda pa bi potrebovali še nekaj radijske opreme in aparaturo, predvsem pa ustrezne pogodbe za radijske zveze in oddajnike. Tudi z novinarji in sodelavci ne bi smelo biti težav, saj je prav v uredništvih obeh časopisov že zdaj veliko sodelavcev, računajo pa tudi na nove prostovoljce. Radijski program bi zastavili tako, da bi vsebinsko predvsem posvetili mladim, oddajali bi cerkveno glasbo, neposredno prenašali maše (tega ne počne še nobena slovenska radijska postaja) iz različnih župnij, pripravljali bi kontaktne oddaje, prenašali molitve, obveščali in napovedovali bi najrazličnejše dogodke. Ne nameravajo imeti informativnih oddaj, pa tudi s političnimi vprašanji se ne bi radi preveč zapletali. (Zdaj komaj čakajo na odločitev republiškega parlamenta. BORIS ŠULIGOJ

Graškega sejma se udeležijo tudi podjetniki iz FJK

VIDEM — »Dežela FJK sodi med najboljše trgovske partnerje Avstrije«, je dejal predsednik "Grazer Messe" Alexander Götz včeraj na predstavitvi letošnjega jesenskega mednarodnega velesejma v Gradcu. Naša dežela uvozi letno iz Avstrije za 237 milijard lir blaga in storitev, izvozi pa tjakaj za 126 milijard, od tega 60 milijard samo iz Furlanije. Graškega sejma se bo udeležilo več deset podjetij iz FJK. Sejem bo od 29. septembra do 6. oktobra.

Metanska mreža bo pokrila vso špetrsko občino

ČEDAD — Špetrski občinski svet je sklenil nameniti 480 milijonov lir izgradnji večnamenskega gledališkega centra in 5 milijard lir metanizaciji vsega občinskega ozemlja. Poleg tega je odobril finančne načrte za ureditev kanalizacije v Ažli, Klenju in Brnasu (100 milijonov lir), dalje pravilnik o delovanju prostovoljcev v sklopu civilne zaščite, zaposlitveni plan za tekoče leto in vrsto pobud za izboljševalna dela na kmetijskih oziroma goratih površinah.

Jutri celodnevno zasedanje v Dijaškem domu

Mednarodno srečanje občanov Alpe-Jadrana za nov evropski prostor

Dijaški dom bo jutri gostoval drugo mednarodno delovno srečanje za ustanovitev Stalne konference občanov Alpe-Jadrana. Gre za nadsežno pomembno pobudo, zamisel pa je izšla iz vodstev dveh pomembnih vsedravnih združenj civilne družbe - ARCI in ACLI, s sodelovanjem Združenja za mir in Zveze slovenskih kulturnih društev. Četvorici pobudnikov so se pridružile še druge organizacije, ki delajo na prostovoljni osnovi, si prizadevajo za vrednotenje tistega družbenega tkiva, ki na najširši ravni pripomore k utripu civilne družbe. Prav ta del družbe najpogostejše (in po krivem) ni uradno upoštevati, čeprav lahko bistveno vpliva na procese demokratičnega sožitja, miru, sodelovanja med narodi in obogatiti tisti uradni razvoj, ki ga narekujejo na politični, državni ravni.

Proces integracije, nove razsežnosti v odnosih med dvema Evropama in končna premostitev yaltine stvarnosti so poglavitne točke, iz katerih izhaja zamisel o ustanovitvi Foruma občanov: eden izmed poglavitnih ciljev je poglobljeno obravnavanje »evropskega vozla«, kot bistven pogoj v vzpostavljanju novih mednarodnih ravnovesij v duhu miroljubja in medsebojnega sodelovanja. Pri ustvarjanju skupnega evropskega doma je nedvomno pomembna vloga javnega mnenja, kot tudi mnenja civilne družbe: za to pa so potrebni novi družbeni odnosi, nove poti sporočanja in sploh take pobude, ki naj ovrednotijo vlogo posameznega občana v polaganju temeljev Evrope miru, spoštovanja pravic, človeškega dostojanstva in mednarodne solidarnosti. Važno izhodišče predstavlja že gradivo Zbora občanov Helsinkija, ki je lani oktobra bil v Pragi, predlog o ustanovitvi stalne konference občanov Alpe-Jadrana je nastal v sozvočju s tem procesom. Njegov smisel je, da postane stična točka posameznikov in gibanj civilne družbe skupnosti Alpe-Jadran za uresničitev kulture miru in solidarnosti. Prvi korak na tej poti je bilo že junijsko srečanje v Trstu, ki so se ga udeležili številni predstavniki in delegacije držav in dežel tega območja.

Jutrišnje celodnevno zasedanje je drugo po vrsti na poti k uresničevanju teh plemenitih ciljev. Vodično vprašanje so možne redne oblike sodelovanja in možne pobude v zvezi s problematikami prostora Alpe-Jadran. Razmišljanja, mnenja, ocene in preverjanje že zbranega gradiva bodo potekali po posameznih tematskih sklopih (od 9.30 do predvidoma 18. ure), pomembna točka pa so še delovne skupine, ki bodo redno delovale vse do spomladi, ko bo v Trstu ustanovna skupščina Foruma.

DAMIANA OTA

S predsinočnje predstavitev knjige »Dnevi Slovenije« v gledališču Miela »Naše mesto še ni docela razumelo dogajanj, ki so pretresla Slovenijo«

Govorniki na predstavitvi knjige o Sloveniji

(Foto Križmančič)

Od včeraj je v Trstu (v kratkem bo tudi po vsej državi) v prodaji knjiga »Dnevi Slovenije«, ki so jo predsinočnjim uradno predstavili v nabito polni dvorani gledališča Miela. Kot je dejal njen urednik **Piero Del Giudice** je izredno pomembno, da je knjiga nastala v našem mestu, ki je tako globoko vezano s svojim slovenskim in hrvaškim zaledjem, čeprav se mnogi tega ne zavedajo oziroma nočejo tega priznati. Nova publikacija ni enoglasna, ampak vsebuje tudi kritična gledanja in razmišljanja o burnih dogajanjih v Sloveniji ter o njeni težnji po osamosvojitvi. Najuglednejši kritik slovenskih stališč je avstrijski pisatelj Peter Handke, ki je bil zaradi svojega znane esaja v nekem nemškem časopisu deležen v Sloveniji (a ne samo tam) ostrih kritik.

Univerzitetni profesor **Jože Pirjevec**, ki je spregovoril prvi, je zgodovinsko uokviril nedavna ključna dogajanja v Sloveniji, Cankarjevo založbo, ki je prispevala fotografsko in dokumentarno gradivo, pa je zastopal ravnatelj **Janez Stanič**. Povedal je, da je slovenska knjiga že doživela angleški in nemški prevod, na posebno zanimanje pa je doslej naletela posebno v Avstriji, kjer jo bodo v kratkem znova natisnili. **Arnaldo Bressan** je dogajanja v Sloveniji ocenil predvsem iz zornega kota kulturnika, ki upa, da bo nova država spodbujala nove vezi in novo sodelovanje med slovensko in italijansko kulturo. Ta pot je vsekakor precej strma in to tudi zaradi cinizma, ki preveča stališča zahodne Evrope (in delno tudi Italije) do dogajanj v Sloveniji in na Hrvaškem.

Pesnik in poslanec v slovenskem parlamentu **Jaša L. Zlobec** je glasno opozoril vse (v Evropi, a tudi v Sloveniji), ki danes molčijo o hrvaški tragediji, da so v bistvu sokrivi za ta dogajanja. Slovenijo je opozoril, naj dosledno skrbi in naj v čimvečji meri zaščiti lastne manjšine, »saj tudi lahko majhni narodi, kot je slovenski, postanejo nestrpnost in torej nevarni, če se zaprejo v togi nacionalizem«.

Precejšnje razočaranje nad politiko uradne Italije do Slovenije pa je iznesel pesnik in član predsedstva nove države **Ciril Zlobec**, ki upa, da nihče v Evropi nima teritorialnih apetitov do slovenskega ozemlja. Slovenija ni zmagała, ker je bila vojaško-močnejša, ampak zato, ker je imela za sabo ljudstvo, ki je predvsem moralno razorožilo in porazilo jugoslovansko vojsko. »Podobno kot leta 1941 je slovenski narod prišel do spoznanja, da mu gre za usodne trenutke in da se je treba upreti agresorju, ki očitno ni bil pripravljen na tako množično in odločno reakcijo«, je še dejal govornik, ki bo v prihodnjih dneh sodeloval na predstavitvi knjige »Dnevi Slovenije« v Bologni in v Rimu.

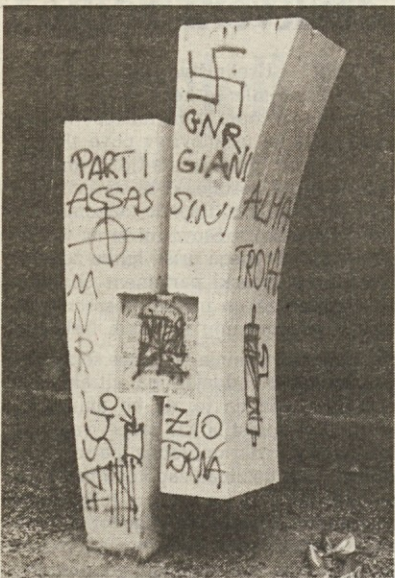
Razpravo je vodil **Franco Rotelli**, ravnatelj tržaških psihiatričnih služb, v okviru katerih je zrasla založba »Edizioni e«, ki je izdala to knjigo o Sloveniji. Oglasil se je tudi tržaški odbornik za kulturo **Sergio Paccor**, ki so ga predstavili kot enega izmed pokroviteljev te publikacije. Odbornik pa je v zadregi priznal, da Občina ni prispevala niti lire za knjigo, a da se bo še dalje »zavzemala za samoodločbo narodov v Sloveniji...«

Kučan: narod porazil JA

»Jugoslavija je ideološki relikt, ki ga je treba čimprej odstraniti iz zemljevidov in dokler se Evropa ne bo osvobodila — žal še zelo razširjene — dogme o nadaljnjem obstoju te države bodo vsa prizadevanja za mir na Hrvaškem zelo težko obrodila konkretne sadove«. Slovenski predsednik Milan Kučan je v sredo zvečer v dvorani Miela znova glasno poudaril, »da mora Evropa upoštevati željo tistih, ki hočejo ostati v neke vrste jugoslovanski skupnosti, a tudi tistih, ki si želijo oditi. In Slovenci smo med tistimi, ki si želimo oditi. Na konferenci v Haagu nas silijo in prepričujejo, da ostanemo v (novi) Jugoslaviji. A je mogoče živeti ramo ob rami s tistimi, ki flagrantno kršijo demokratična načela?«, se je vprašal še Kučan, ki je rekel, da se Slovenija želi čimprej aktivno in vsestransko vključiti v procese za oblikovanje nove Evrope.

Jugoslovanska vojska je nekaj ur po uradni proglasitvi samostojne Slovenije, ki je odraz vse ljudskega plebiscita, zapustila kasarne, da bo branila Jugoslavijo pred zunanjim napadom, zlomil pa jo je predvsem ljudski upor, ki je neizpodbitno pokazal, da gre za grobo agresijo in torej za nikakršno zaščito državnih mej. »JA je, kot žal dokazuje dogajanja na Hrvaškem, dobro pripravljena in izveščana vojska. Na Slovenskem pa je utrpeła poleg vojaškega tudi moralni poraz«. Kučan je znova pozval Italijo, da prizna samostojno Slovenijo, glede krvavih dogodkov na Hrvaškem pa je rekel, da se tam bje nesmiselna vojna, ki jo je treba čimprej ustaviti.

Pomazana tudi spominska plošča Almi Vivodi

Fašistični mazači še vedno nemoteno opravljajo svoje sramotne posle in sejejo protislovenski in protipartizanski strup. Po mazaških akcijah v noči med ponedeljkom in torkom, ko so pomazali spomenike in obeležja padlim po okoliških vaseh od Nabrežine do Proseka, so se zdaj znesli tudi nad obeležje Almi Vivodi v Ul. Pindemonte. Ogorčeni protesti demokratičnih sil in organizacij in pozivi, naj pristojne oblasti končno izsledijo in zgledno kaznujejo krivce, očitno niso zalegli. Prav tako so žal ostale brez odziva zahteve, naj bi vsaj v tem obdobju velike napetosti zaradi tragičnih dogodkov v Jugoslaviji poostriili policijsko nadzorstvo v bližini objektov, ki so najbolj pogoste tarče tovrstnih napadov.

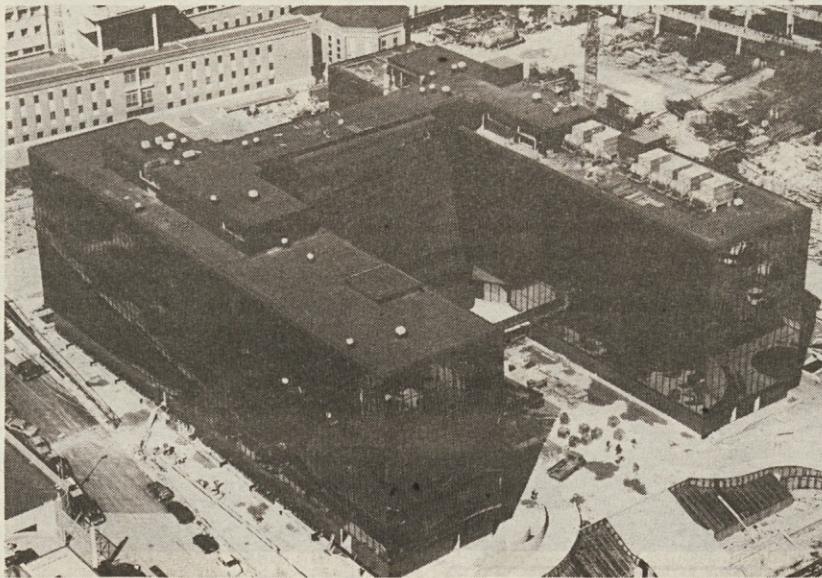
Na sliki (foto Magajna): pomazano obeležje miljski partizanki Almi Vivodi.

Danes bodo predstavili nov sedež Tržaškega Lloyda in družbe Fincantieri Nova Pomorska palača pri Sv. Andreju

Danes bodo uradno predstavili »Pomorsko palačo«, velikansko železobetonsko in stekleno poslopje, ki je zraslo na prostoru bivše slavne Tovarne motorjev pri Sv. Andreju, da bi v njem dobila svoja nova sedeža Tržaški Lloyd in Oddelek za trgovinske gradnje družbe Fincantieri. Predaja stavbe svojemu namenu predstavlja za Trst pomemben dosežek, saj bo dobilo mesto z njo nov pomorski gospodarski center, pa čeprav se bo marsikomu še tožilo po starem sedežu Tržaškega Lloyda v palači na Trgu Unità. Pomorsko palačo so — ko so bila gradbena dela še v teku — poimenovali kar v »inteligentno palačo«, kar so na včerajšnji predstavitvi za tisk skušali Luciano Del Piccolo, predsednik družbe Immobiliare SASA, ki je dela izvedla, pooblaščen upravitelj družbe Giovanni Ferrari in projektant Giovanni Cervesi, tudi dokazati.

Ideja o Pomorski palači se je porodila v začetku osemdesetih let, ko se je tržaška občinska uprava odločila, da bo na zemljišču bivše Tovarne motorjev pri Sv. Andreju zrastel nov gospodarski in servisni center. Pomorska palača je eden od treh gradbenih enot tega centra. Po mnenju graditeljev je njena lega v mestu prava: stoji namreč v bližini Novega pristanišča in vpadnice za avtocesto.

Palača ima obliko velike tiskane črke »H«, pri čemer oba stranska paralelepipedna kraka združuje središčna piramidno uklonjena struktura. Prvo, kar pri ogledu pade v oči, je povsem stekleno pročelje modro-zelene barve. Kaže, kot da stavba sploh ne bi imela zidov, razen granitne obloge, ki sega do prvega nadstropja: vse ostalo, okrog in okrog je steklo, za vsega

Tako izgleda dokončana Pomorska palača pri Sv. Andreju

več kot 10 tisoč kvadratnih metrov šip posebne izdelave. Šipe so debele vsega le 38 milimetrov, zdržijo pa lahko tudi moč burje in dežja s hitrostjo do 26 km na uro (!), je včeraj objasn timer. Cervesi, in kot primer omenil, da lahko nadomeščajo 60 cm debel klasični zid.

Palača ima dva vhoda: levi vodi v prostore Tržaškega Lloyda, desni v prostore Fincantieri. Pri vходу in tudi v vsej stavbi ni arhitektonskih pregrad. Na površini 3.850 kvadratnih metrov se palača dviga za osam nadstropij, ki zajemajo skupaj s podzemsko garažo in kletnimi prostori nad 125 tisoč kubičnih metrov prostornine. Uradi zavzemajo skupno 28 tisoč kvadratnih metrov: Fincantieri je odkupila za 15 tisoč kv. m. uradov, Tržaški Lloyd 11 tisoč, preostalih 2 tisoč

metrov pa je kupila družba SASA za svoj sedež, v okviru katerega spadata konferenčna dvorana z 270 sedeži, opremljena za simultano prevajanje in z vsemi napravami za video-konference, in menza. V garaži (10.000 kv.m.) je prostora za 306 vozil.

Vodstvo družbe SASA in tehniki so ob ogledu poslopja dejansko na vsakem koraku opozarjali na izredno avantgardnost zgradbe, na racionalnost in funkcionalnost. V palači je na primer vgrajenih štiristo kilometrov kablov električne napeljevalne in dvesto kilometrov kablov telefonske napeljevalne, ki pa jih sploh ni mogoče opaziti. Vsi ti kabli namreč »tečejo« pod 21 tisoč kvadratnimi metri takimenovanih privzdignjenih tal, pod katerimi se vije tudi ves kompleks »revolucionarne« grelne in ohlajevalne na-

prave. Le-ta je novega tipa: ne izkorišča več vode, kot se to dogaja pri centralnem ogrevanju, pač pa sam zrak. Prednost take naprave je velika, saj omogoča na primer v enem in istem velikem prostoru istočasno ohlajevanje prostorov (če je del tega prostora na sončni strani) in ogrevanje (če je drugi, hladnejši del prostora v senci). V stavbi je 131 central za hlajenje in ogrevanje s skupno 1.071 terminalnimi grelci (oziroma ohlajevalci).

Palača je bila komputersko načrtovana po kriterijih takimenovanega sistema CIB (Computer Integrated Building). Ta definicija nakazuje, da gre za poslopje z določenimi fleksibilnimi značilnostmi, z določenim komfortom, optimalnim izkoriščanjem prostorov, varnostjo in s tako distribucijo informacij in komunikacij, da omogoča čim boljše delovanje zaposlenih. Poglavitni namen takega tipa poslopja je izboljšanje produktivnosti ob istočasnem zmanjšanju upravnih stroškov (z energetskim prihrankom in veliko fleksibilnostjo prostorov). Vse »življenjske« funkcije poslopja namreč upravlja kompjuter, ki uravnava notranjo klimo, nadzoruje vhode, ima pregled nad distribucijo vseh telekomunikacij, zato tudi ime »inteligentna palača«.

Ob vseh teh novostih beleži Pomorska palača še nekaj zelo pomembnih dosežkov. Prvi je ta, da jo je družba, ki jo je zgradila, predala koristnikom ob napovedanem roku. Drugi, da so se pri gradnji držali predračuna (nekaj čez 40 milijard lir). Tretji pa, da stane ob koncu del vsak kvadratni meter Pomorske palače vsega 1.900.000 lir, kar — konec koncev — res ni mnogo...

Spet formalna zahteva rajonskega sveta Prosek nujno potrebuje novo cestno obvoznico

Zahodnokraški rajonski svet je znova pozval Občino Trst, naj čimprej uredi cestno obvoznico, ki bo vsaj delno razbremenila Prosek sedanega gostega prometa. Občinski proračun (ustrezni načrt je oblikovalo podjetje Gradis) že namenja milijardo in pol lir za to prepotrebno cesto, ki bo široka sedem metrov, speljana pa bo dejansko na trasi sedanje ceste med proseškim spomenikom in kontovelsko cerkvico. Obvoznica, na katero Prosečani čakajo že več let, je prepotrebna, saj je promet na pokrajinski cesti zelo gost, kar ustvarja domačinom resne težave. Upati je, da bo mestna uprava prisluhnila zahtevi rajonskega sveta ter čimprej izdelala izvršilni projekt za gradnjo te obvoznice.

Krajevni sosvet je na svoji zadnji seji poveril nalog strokovnjakom družbe Sistemi, ki so že sanirali kontovelsko mlako, da izdelajo načrt za urbano opremo (ureditev javne razsvetljave itd.) Križ, Proseka in Kontovela ter begunskih naselij S. Quirico e Giulitta (Križ) in S. Nazario (Prosek). Omejen strokovnjaki bodo tudi oblikovali plan za preureditev cest in parkirišč pred svetiščem na Vejni. Ti projekti naj bi bili pripravljeni še pred koncem leta.

Predsednik Buseti je v imenu sveta ostro obsodil nedavne vandalske akcije na številnih spome-

nikih in obeležjih NOB na področju Zahodnega Krasa in devinsko-nabrežinske občine. Gre za fašistične akcije, ki imajo namen skaliti miroljubno sožitje med tukaj živečim prebivalstvom, je rekel še Buseti, ki je pozval sile javnega reda, da čimprej zasačijo mazače.

Na sliki (foto Magajna) stari del Proseka

Nocoj bo RAIUNO prireditev prenašal v številne države Luči predstave »Gli specchi di Trieste« so se sinoči prvič prižgale na generalki

Z vseh vidikov zahtevna predstava kot je televizijska oddaja »Gli specchi di Trieste«, ki jo bo prva mreža RAI nocoj prenašala s Trga Unità, nujno terja brezhibno izpeljano generalko. Po vajah, ki so si sledile prejšnje dni in katerim je lahko sledil vsakdo, pa je bila sinoči na vrsti generalka, na kateri so med drugim odgovorni želeli preveriti in točno izmeriti potek vsake točke in celotne predstave. Oddaji, ki jo bodo prenašali tudi v druge države preko evrovizijskih in intervizijskih zvez, so namreč točno odmerili čas trajanja, ki naj bi segel od 20.40 do 22.38.

Med velikim delom tržaškega prebivalstva pa ob pričakovanju nad predstavo vlada tudi zanimanje nad številnimi bolj ali manj slavnimi povablenci, ki naj bi organizatorjem že zagotovili svojo prisotnost. Ob tem velja še pripomniti, da je neposreden ogled predstave možen le z vabilom, število katerih je seveda omejeno.

Na sliki (foto Križmančič) prizor s sinočnje generalke

Delavci IRET-a postavili zahteve glede izplačila osebnih dohodkov

Delavci IRET-a na včerajšnji skupščini (foto Magajna)

Delavci tovarne IRET, ki so se včeraj ponovno sestali na skupščini, so odločno zahtevali, da jim uprava podjetja v najkrajšem času izplača vsaj 50% osebnih prejemkov, ki jih ne prejemajo že šest mesecev. Kot termin so postavili 26. september, medtem ko naj bi jim septembrsko plačo nakazali 7. oktobra. Do konca prihodnjega meseca pa naj bi jim podjetje poravnalo vse, kar jim dolguje.

Na skupščini so delavci ponovno izrazili nezadovoljstvo nad položajem, istočasno pa izjavili, da se ne nameravajo več zadovoljiti z obljubami, ki so jih v zadnjem polletju slišali že preveč.

Posvet oftalmologov področja Alpe-Jadran

Danes popoldne se na tržaški Pomorski postaji začenejo že 15. Mednarodna oftalmološka srečanja Alpe-Jadran, ki se jih udeležujejo strokovnjaki iz Italije, Jugoslavije, Avstrije in Madžarske. Predstavniki te države so letos prvič prišli na to strokovno srečanje, ki si je tako še povečalo krog znanstvenih sodelavcev.

Posvet, ki bo letos namenjen »Iatrogei nevarnosti v oftalmologiji«, prireja prof. Giuseppe Ravalico, predstojnik Okulistične klinike pri tržaški univerzi, in prof. Severino Stagni, primarij Okulističnega oddelka splošne bolnice v Trzinu.

Univerzitetni profesorji s številnih univerz bodo razpravljali porazdeljeni v štiri delovne skupine, na katerih bodo podrobneje obravnavali očesne poškodbe, do katerih pride zaradi terapij ali kirurških posegov. Mednarodno srečanje oftalmologov Alpe-Jadran se bo zaključilo jutri popoldne.

Jutri bodo uradno odprli novo podružnico HPO v mestnem središču

Ob prisotnosti ministra za prevoze Berninija in drugih predstavnikov oblasti bodo jutri uradno odprli podružnico openske Hranilnice in posojilnice na Trgu Libertà v Trstu.

Uradna otvoritev podružnice bo za HPO resnični praznik, saj je podružnico lahko odprla po dolgih letih prizadevanj in po nešteti prošnjah, ki jih je naslovila na italijansko državno banko. Poleg tega pa je hranilnica in njenemu vodstvu v posebno zadoščenje dejstvo, da je lahko nova okenca odprla v mestnem središču in bo tako lahko zadostila potrebam in povpraševanju svojih klientov. Nedvomno pa bo podružnica pomenila za HPO tudi razširitev delokroga in pridobitev novih klientov, ki jim hranilnica ob strokovnih storitvah nudi tudi prijetno domačnost in tisti človeški stik, ki ga lahko daje le banka, ki je krepko vraščena v svojo stvarnost.

Na sliki: sedež podružnice

Na velesejemskem razstavišču pri Montebellu je trajala teden dni Danes zaključek prireditve »50 in več«

Z razpravo o univerzi za tretjo starostno dobo in zasedanjem o problemih ostarelih, ki ga organizira odborstvo za socialno varstvo tržaške pokrajine, se bo na tržaškem velesejemskem razstavišču pri Montebellu danes zaključila prireditev z naslovom »50 in več«, ki je trajala točno teden dni.

V tem času so se zvrstile v kongresni dvorani številna srečanja zasedanja, razprave, pa tudi številne kulturne in družabne prireditve. Govora je bilo na primer o športu za osebe v zrelih letih, o pomenu prihrankov in investicij, o solidarnosti do ostarelih, o turizmu, o položaju starejših žensk v italijanski družbi, o prostovoljnem in poklicnem delu pri združenju Pro senectute, o občinskem načrtu za različne službe v korist ostarelim osebam itd.

Poleg teh so bile v tem tednu na velesejmu na programu razne kulturne in družabne igre. V sredo zvečer je na primer številne goste zabaval tržaški čarodej Viky s svojo skupino, sinoči so nekateri tržaški pesniki recitirali svoje poezije, ki so jih posvetili spominu na pesnika Biagia Marina.

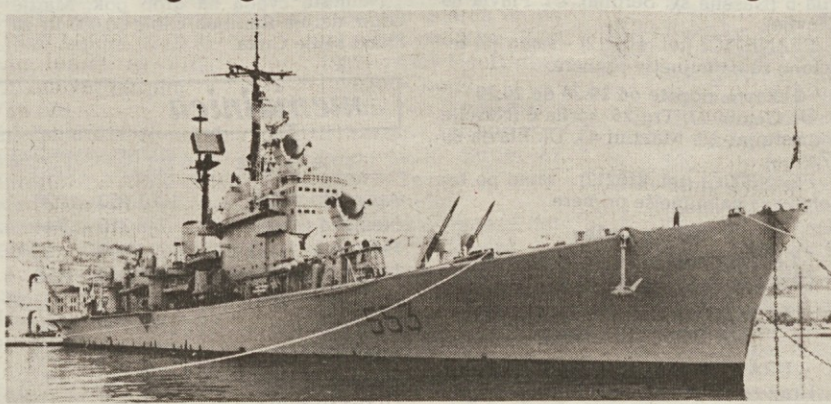
Med razvedrilnimi dejavnostmi pa so bile še nekatere športne pobude, turnirji v briškoli, trešetu, bridgeu, šahu in dami.

Zaključna slovesnost te prireditve, ki je potekala pod pokroviteljstvom velesejemске uprave, Tržaške trgovinske zbornice, ustanove FENACOM in ob sodelovanju tržaške občine, pokrajine in dežele, bo jutri ob 12.30, ko bodo podelili posebna priznanja trgovcem, ki opravljajo svoj poklic že 25, 40 ali 50 let.

Izteka se tako teden dni posvečen problemom ostarelih. Povedanega je bilo veliko, veliko je bilo tudi načrtov in idej za izboljšanje življenjskih razmer starejših oseb, ki ne potrebujejo le hrane in strehe nad glavo, je bilo poudarjeno, temveč nočejo biti osamljeni, nočejo živeti izolirani od ostale družbe; hočejo se, po svojih močeh seveda, vključevati v vsakdanjo stvarnost in torej prenehati biti le breme preostali družbi. Če bi se del izrečenih besed in obljub res tudi uresničil, bi se prav gotovo mnogim starostnikom v našem mestu življenje obrnilo na bolje.

N. L.

Tudi bojni ladji za popestritev nocojsnje televizijske oddaje

Televizijsko predstavo »Gli specchi di Trieste« bo popestrila tudi italijanska vojna mornarica. Včeraj je namreč priplula k pomolu Audace pred Trg Unità, s katerega bodo predstavo oddajali, raketa križarka Andrea Doria (foto Križmančič). Spremlja jo oskrbovalna ladja Stromboli.

Karabinjerji prijeli mladega nepridiprava na ukradenem motorju

Obhodnica miljskih karabinjerjev je včeraj okrog 3.30 po polnoči aretirala mladeniča, ki se je vozil na ukradenem motornem kolesu. Aretiranec je 22-letni brezposeln Stefano Amato, stanujoč v Ulici Leoncavallo 5 v Trstu. Agenti so ga ustavili pri Sv. Sergiju, in sicer na Ulici Grego pri hišni številki 31 za normalen pregled. Kaj kmalu pa so ugotovili, da je motorno kolo znamke Malagutti, na katerem se je mladenič vozil, ukraden. Dejansko se ga je Amato malo prej nezakonito polastil nekje v bližini. Zato so ga karabinjerji aretirali in ga dali na razpolago sodnim oblastem. Zaprli so ga v koronejsko kaznilnico, že danes pa bi mu morali soditi po hitrem postopku.

Avtomobil podrl in hudo ranil priletnege pešca

Včeraj dopoldne je v mestnem središču avtomobil podrl priletnege pešca in ga hudo ranil. Nesreča se je pripetila okrog 10.30. Tedaj je 74-letni Maurizio Crispino iz Ul. Piccardi 23 v Trstu prečkal zunaj prehoda za pešce Drevored D'Annunzio blizu križišča z Ul. Gregorutti, vanj pa je trčil A112, ki ga je upravljala 28-letna Rossana Novel iz Ul. Madonnina 34. Crispino se je močno udaril in ranil v glavo in po drugih delih telesa, zaradi česar se bo moral zdraviti predvidoma 40 dni.

Ob boleči izgubi dragega očeta izrekajo Fabiani in družini iskreno sožalje prijatelji Magneta.

Jutri in v nedeljo popoldan v Naselju sv. Sergija

Prvi pristni ljudski praznik z istrskimi vižami in plesi

V nedeljo popoldan se za Nase-lje sv. Sergija obeta poseben do-godek: v okviru običajnega Praz-nika grozdja bo namreč v tamkajš-njem Ljudskem domu prvič zaži-vel praznik istrske glasbe in plesa. S skupnim naslovom *Po sledovih guncarjev* (torej istrskih godcev na ljudska godala) pa se bo prire-ditev začela že jutri, ob 18. uri, v društvenih prostorih v Ul. Levitz, ko bo na vrsti predavanje Daria Marušiča, znanega istrskega etno-muzikologa, zbiratelja ljudskega gradiva in godca. Pobuda, ki ima pokroviteljstvo Pokrajine Trst, je sad nekajmesečnih sodelovanjskih stikov med TFS Stu ledi in tržaš-kim Folk Country Clubom Robin Hood.

Nastala je iz navdušenja do po-novnega obujanja in sploh ohran-jevanja ljudskega izročila istrske zemlje. Predstavlja pa se kot ne-kakšen povzetek srečanja godcev na bajs (značilni mali istrski kon-trabas na dve struni) in sploh ljud-skih godcev, ki je letos že drugič bilo v Motovunu.

Vabilu za udeležbo na nedelj-

skem prazniku v Naselju sv. Ser-gija se je že odzvala skupina Šcul-cev oz. družina cenjenih istrskih godcev (na sliki Nadje Kriščak). Ob »starejših« bodo prisotni tudi predstavniki mlajše generacije istr-skih godcev, kot je med drugim duo Piščaci (sestavljata ga Emil Zonta in Marino Kranjac), ki je prav pred kratkim posnel kaseto najznačilnejših istrskih viž.

Nedeljsko srečanje istrskih god-cev bo na sporedu med 16. in 20. uro. Kot omenjeno bo prizorišče dogajanja dvorišče Ljudskega vrta, spored pa je zamišljen nad-vse prosto. Želja pobudnikov je namreč, da bi se praznik odvijal kar se da sproščeno, brez strogih programskih točk, ob neformalnih nastopih posameznih godcev ozi-roma skupin, ki jih bodo sproti tudi predstavljali občinstvu. Ob glasbi bo seveda tudi ples, prav tako v slogu pristno ljudskega praznika: šetepaši, šaltin, polko in valček pa bodo zaplesali pari, ki so se v preteklih dneh že seznanili z delom najbolj pogostih plesov v Istri. (dam)

Opozorilo gojiteljem oljk

Koordinacijski odbor za oljkarstvo, ki deluje v okviru deželnega ravnateljstva za kmetijstvo, opozarja gojitelje oljk v miljski občini, da obstaja nevarnost napada oljčne muhe. Nevarnost je največja na območjih Lazareta, Sv. Jer-neja in Čampur, zato omenje-ni odbor poziva gojitelje, ki imajo nasade na teh območjih, naj čim prej škropijo proti oljni muhi po navodilih, ki jim jih je z okrožnico posredo-vala opazovalnica za rastlin-ske bolezni v Trstu.

Vpisovanja v glasbeno šolo na Proseku

Po uspehih iz prejšnjih let je godbeno društvo Prosek od-ločilo, da bo tudi letos priredi-lo glasbeno šolo. Kot prejšnja leta bo šola začela delovati oktobra v sodelovanju z Glas-beno matico iz Trsta. Delovali bodo tako tečaji za trobila, pi-hala in tolkala, kot tečaji za vse novince, ki bi hoteli pri-stopiti v vrste godbenega društva s Proseka. Naj omeni-mo še, da se lahko vsi zainte-resirani javijo za vpisovanje in informacije vsak torek in petek do 1. oktobra na sedežu godbenega društva v Sosičevi hiši na Proseku od 19.30 dalje.

razne prireditve

Ars nova vabi na rock show ansambla NIGHT JUMP danes, 20. t. m., od 21. ure dalje v diskoteki Euforia club v Devinu. Vabila s popustom (5.000 lir) lahko do-bite v gostilni Silvester v Nabrežini in društvenem baru SKD Tabor na Opči-nah. Pohitite!

koncerti

Ciklus koncertov Repentabor
V nedeljo, 22. t. m., ob 18. uri bo v cerkvi na Repentabru na sporedu drugi koncert ciklusa Glasbenih popoldne-ov stare in sodobne glasbe na Repentabru. JACOBUS GALLUS bo izvajal "Missa super mixolydium".

Glasbeni september
V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 bo v katedrali sv. Justa koncert organista WOLFGANGA DALLA VECCHIE.

V Palasportu pri Čarboli bo 7. oktob-ra, ob 21. uri na sporedu celovečerni koncert MARCA MASINIJA.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 *Il muro di gom-ma*, r. Marco Risi.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 *Scappatella con il morto*, i. Kristie Alley.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 *Che vita da cani*, i. Mel Brooks.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 *Indiziato di reato*, i. Robert De Niro.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *I ragazzi degli anni 50*.
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *Tartarug-he Ninja 2 - Il segreto di Ooze*.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 *New Jack City*, r. M. Van Peebles, □
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 *Fuoco as-sassino*.
MIGNON - 16.30, 22.15 *Il silenzio degli innocenti*, i. J. Foster.
EDEN - 15.30, 22.10 *Pretty anal*, porn., □□
CAPITOL - 15.30, 21.30 *Balla coi lupi*, r-i. Kevin Costner.
LUMIERE - 17.45, 22.15 *Amleto*, r. F. Zef-irelli, i. M. Gibson, G. Close.
ALCIONE - 17.30, 22.00 *Il marito della parrucchiera*, r. P. Leconte, i. A. Galie-na, J. Rochefort.
RADIO - 15.30, 21.30 *Brivido animale*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Častna predsednica SPDT

dr. SONJA MAŠERA

slavi danes svoj 80. rojstni dan. Vse najboljše, veliko zdravja in nada-ljnega peščenja po gorah ji voščijo odborniki in člani SPDT.

Da bi barka burji kljubovala je zraven pristopila še

MATEJA mala.

Odborniku Karlu in okrepljeni po-sadki iskreno čestita

JK Čupa.

čestitke

Danes se poročita Paulo in Šeila. Vso srečo na skupni življenjski poti jima že-lijo Karlo, Marija, Giorgio, Daniela, Andrej, Bojana in Erik.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 20. septembra 1991
EVSTAHIJ

Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.08 - Dolžina dneva 12.22 - Luna vzide ob 17.23 in zatone ob 2.59.

Jutri, SOBOTA, 21. septembra 1991
MATEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.29 naj-nižja -40 cm, ob 9.08 najvišja 36 cm, ob 15.06 najnižja -20 cm, ob 20.39 najvišja 27 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,2 stopinje, zračni tlak 1018,4 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 48-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 22,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Pacorini, Ma-ria Emanuela Giuliano, Stefano Poropat, Sergio Rossini, Lara Sorci.

UMRLI SO: 20-letna Fulvia Barbaric-cia, 82-letni Bruno Rosconi, 86-letna Al-bina Velan, 61-letni Stefano Curaba, 70-letna Bianca Armani, 77-letna Santina Stangaferro, 76-letna Stanislava Pockar, 80-letna Anna Iernetic, 34-letni Antonio Balestra.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 16.,
do nedelje, 22. septembra 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00
in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17, (tel. 302800), Trg 25. ap-ri-la 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Flavia 89 (Žavljce).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Combi 17, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Mazzini 43, Ul. Flavia 89 (Žavljce).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (tel. 631785).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od po-nedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

vabi na

ROCK - SHOW

ANSAMBLA

NIGHT JUMP

Danes, 20. septembra

od 21. ure dalje

v diskoteki EUFORIA CLUB v DEVINU

Vabila s popustom (5.000 lir) lahko dobite v GOSTILNI SILVESTER v Nabrežini in v DRUŠTVENEM BARU SKD TABOR na Opčinah.

POHITITE!

razna obvestila

Tržaška knjigarna obvešča, da se je odjemalce, da bo odprta tudi jutri, 21. septembra popoldne ter v ponedeljek, 23. septembra od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

Dne 21. t. m., ob 15. uri bo v Domu A. Sirk v Križu predavanje o zdravilnih ma-sažah vzhodnih narodov. Na koncu bo praktični prikaz z zdravstvenimi nasveti in diagnozami. Sledil bo tečaj o boleči-nah nog, hrbteničnih težavah in alergijah. Informacije po tel. št. 251016.

Sklad Mitja Čuk obvešča, da se je za-čel popoldanski dopolnilni pouk in indi-vidualne lekcije za šolsko leto 1991/92. Informacije po tel. št. 212289 med 12.30 in 13.30 od ponedeljka do petka.

Godbeno društvo Prosek prireja glas-beno šolo. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek do 1. oktobra v Soš-čevi hiši na Proseku od 19. ure dalje.

Bi rad si izdelal narodno nošo? SKD Vigred vabi v petek, 20. t. m., ob 20.30 na skupni sestanek v društvene prostore. In-formacije od 20. do 21. ure na tel. št. 200679.

Godbeno društvo Nabrežina prireja glasbeno šolo za otroke, ki bi radi igrali v godbi. Informacije in vpisovanje na se-dežu društva v Nabrežini v ponedeljek, 23. in torek, 24. t. m. od 18.30 do 19.30.

Glasbena šola Godbe na pihala iz Ricmanj obveša, da vpisuje gojence za šolsko leto 1991—92, danes, 20. t. m., od 17. do 19. ure in jutri, 21. t. m. od 15. do 18. ure v prostorih Babne hiše v Ricma-njih. Šola nudi pod mentorstvom diplo-miranih profesorjev sledeče tečaje: tro-bente, bas tube, baritona, roga, klarineta, saksofona, flavte, tolkala in teorije sol-feggja. Za otroke od 4. leta starosti dalje voklano instrumentalni tečaj Koda-ly—Orff. V ponedeljek, 23. t. m. ob 18.30 bo potekal v Babni hiši informativni se-stanek s profesorji glasbene šole in glas-benim pedagogom prof. Dariom Pobego.

prispevki

Gospa Zofka Caharija vd. Radovič iz Nabrežine daruje 25.000 lir za sekcijo VZPI-Anpi Devin-Nabrežina.

V spomin na Benedikta Grgiča daruje-ta Karla in Franc Mahnič 20.000 lir za Podporno pogrebno društvo v Bazovici.

V spomin na pok. Marijo Ražem (Čoto-vo) darujeta Vida in Vinko 30.000 lir za Podporno pogrebno društvo v Bazovici.

V spomin na mamo Marjeto darujejo uslužbenci tržaške pokrajine, kolegi Iva-na Terčona, 115.000 lir za cerkveni pev-ski zbor Šempolaj in 115.000 lir za pevski zbor Fanteje izpod Grmade.

Namesto cvetja na grob Marjete Ter-čon daruje Igor Legiša (Vižovlje) 50.000 lir za zbor Fanteje izpod Grmade.

Namesto cvetja na grob Rada Caharije daruje teta Dora s hčerama Edo in Lu-ciano 50.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

Namesto cvetja na grob Evgenije Križ-man daruje Ljudmila Purič 20.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob Stanota Križ-mana daruje družina Šuc 20.000 lir za ba-linarsko sekcijo Kraški dom.

V spomin na pok. Pepija Đovšaka da-rujeta Viktorija in Nives Košuta 25.000 lir za ŠD Mladina.

Namesto cvetja na grob Ide Bukavec daruje družina Škabar (Bani) 25.000 lir za AO Jaka Štoka.

V spomin na Zorana, Mimita in Clau-diota daruje Stano Guštin 20.000 lir za opremo Ljudskega doma v Trebčah (SKD Primorec).

V spomin na dragega prijatelja Clau-diota Leuza darujejo prijatelji 132.000 lir za Skupnost družina Opčine, 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka, 100.000 lir za SPD Primorec-Tabor in 100.000 lir za SZ Slo-ga.

V spomin na pok. Marijo Grgič daruje Stella Nejedly 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Grgič daruje Emilijan Cibic 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

menjalnica

19. 9. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1261,650	1220.—
Nemška marka	748,310	744.—
Francoski frank	219,690	216.—
Holandski florint ...	663,940	658.—
Belgijski frank	36,314	35,50
Funt sterling	2181,700	2160.—
Irski sterling	2000,450	1965.—
Danska krona	193,730	190.—
Grška drahma	6,737	6,30
Kanadski dolar	1110,050	1060.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,388	9,20
Švicarski frank	856,100	845.—
Avstrijski šiling	106,370	105.—
Norveška krona	191,180	187.—
Švedska krona	205,390	202.—
Portugalski eskudo .	8,716	8,20
Španska peseta	11,926	11,30
Avstralski dolar	1004,800	940.—
Jugoslov. dinar	—	26.—
ECU	1532,050	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Benettonova novorojenka je izvala val polemik o vsebini reklamnih sporočil

Promocija med šokom in spoštljivostjo

RIM - Nekaj dni je bila na prvih straneh časopisov, vzrok protestov in zgražanj. Sedaj je zginita z oglasnih panojev, razprava o nji pa se še nadaljuje. Fotografija novorojenke, s katero je podjetje Benetton reklamiziralo svoja oblačila, je bila le zadnji primer reklame, ki vzbuja proteste, odpor in izziva razpravo o tem, do kod reklama sme in česa se v sporočanju lahko posluži. Pred nekaj meseci je Benetton že izzval škandal, ko je kot ozadje napisal United Colors of Benetton izbral pokopališče, na katerem so bili križi pomešani z židovskimi Davidovimi zvezdami. Pa tudi drugi reklamni plakati in filmi so izzvali veliko razprav: zaradi nespoštljivosti do določenih vrednot, zaradi preizrazitega namigovanja k spolnosti, zaradi rušenja nekatereh tabujev. Razprava je v teku in se bo najbrž obnavljala, dokler bo ekonomska propaganda ena od sestavin sodobnega življenja in komunikacije. Kaj pa menijo o šok reklamisti tisti, ki se s tem profesionalno ukvarjajo?

Marco Testa, ki z očetom vodi istoimensko agencijo, je prepričan, da se šok reklama ne obresuje. Po njegovem mnenju je treba biti v komuniciranju spoštljivi do ljudi, pristop mora biti simpatičen, spregovoriti je treba z ljudmi kot s prijatelji. Simpatija je po njegovem mnenju saj srednje in dolgoročno pravi vzvod, da se ljudje približajo nekemu proizvodu, medtem ko šok vzburi, izzove odpor in ne doseže svojega cilja.

Tudi po mnenju Gavina Sanne mora reklama odražati »dobra

čustva«. Sanna je namreč prepričan, da ljudje naredijo veliko uslugo podjetjem, če ne poiščejo drugih sporedov ali ne obrnejo strani z reklamo, pač pa se pri njih zaustavijo. Zato je treba »vključno potrkati«, preden se stopi v njihov dom. Tega načela se dosledno drži v vseh svojih reklamah. Primer je propagandna kampanja za testenine Barilla, pri katerih skuša dati vtis topline družinskega okolja. Tudi reklama mora po njegovem mnenju ponuditi gledalcu tisti del Linusove odeje, ki jo potrebujejo tudi odrasli.

Bolj skeptičen je Emanuele Pirella, ki je pred dvajsetimi leti razburil javnost z gesli za neko znamko kavbojk (»Ne boš imel drugih kavbojk razen teh« in »Kdor me ljubi, naj gre z meno«).

zabeljenih seveda s podobo lepega in namigujočega dekleta. Po oceni Pirelle obstajata dve kategoriji klientov: tisti, ki imajo veliko denarja za reklamne naložbe in tisti, ki ga imajo malo, ni pa več »zlate sredine«. Kdor veliko vlaga v reklamo, noče spopadov s potrošniki, zato se opredeljuje za bolj umirjene propagandne kampanje, kdor pa nima veliko pod palcem, se opredeljuje za šok kampanje, ker želi, da bo med tolikimi sporočili njegovo izstopalo in bo opazno. Primer Benetton pa ne sodi v nobeno od dveh kategorij: tradicionalno reklamo si tovarna dela s trgovinami in izložbami, ki jih ima v vseh večjih mestih. S plakati želi le doseči večjo vidnost, poziva k bratstvu in solidarnost, želi poudariti, da je nakup proizvodov Benetton

skoraj isto kot prispevek Unicefu. Škandal po Pirellinem mnenju nastaja predvsem v spajanju fotografij z znamko.

V bistvu vse večje agencije in profesionalci reklamizacije obsojajo Benettonov šok, njegov netradicionalni način reklamiranja, ki se ne poslužuje tradicionalnih agencij, pač pa samo sodelovanja s fotografom Olivierom Toscanijem. Nvorojenko, sicer brez prevelikega hrupa, postopno odstranjujejo, dokler se ne bo lahko - kot je napovedovala neka vinjeta - vrnila čez petnajst ali dvajset let na strani časopisov, morda v dvodelnih kopalkah.

Vendar s tako "politiko" ne soglašajo prav vsi, ki se ukvarjajo z ekonomsko propagando, zlasti pa ne manjši in manj odvisni, ki si šele unirajo pot. Pasquale Barbella se na primer sprašuje, ali je normalno, da ljudje razumejo povsem narobe Benettonove promocije in mu pripisujejo razisez, ko se želijo biti njegove kampanje protirasistične. Annamaria Testa pa meni, da najbrž nekaj ne gre v tej družbi, če vzbuja tak odpor fotografija novorojenke, še nekoliko umazane od krvi in povezane s popkino z materjo, torej fotografija življenja, medtem ko se nihče ne škandalizira ob vsakodnevnih posnetkih smrti in mrtvih, ki jih predvajajo televizijske posateje. Zakaj novorojenka povzroča tolikšno razburjenje, da čutimo takojšnjo potrebo po večji gotovosti s kozarcem viskija v domači sprejemnici, ali po krožniku testenin v obvarujočem družinskem krogu?

V Ankaranu z rockom proti terminalu

KOPER - Rock proti (plinske-mu) terminalu bo najverjetneje ena od zadnjih večjih prireditve na prostem. Koncertna manifestacija družabno-porostnega značaja, ki jo nekateri razumejo pod geslom »Debelega rtiča ne damo!« bo hkrati zaključek letošnje »obalne scene«, v tem primeru pod soorganizacijskim pokroviteljstvom koprskes LDS in organizacijsko pomočjo ZKO.

Celodnevna manifestacija bo na ankaranski strani koprskega zaliva v Študentskem taboru. Animacijski del prireditve bo na Titovem trgu v Kopru med 10. in 12. uro s pouličnim nastopom skupine iz Trsta. Po 14. uri se bo prireditev nadaljevala v Študentskem taboru, kjer bo na programu termin z mlajšimi in drugimi skupinami iz regije ter srečanje povabljenih gostov z odprtim mikrofonom.

V večernem programu bodo za »sceno« poskrbela imena in zvezde z letošnjega Novega Rocka kot so Miladoyka Youneed, Let 3 in Demolition Group ter skupina Zebra Imago. Omenjenim se utegneta pridružiti še De De Mellow ali Lolita, s čimer bo programska mera več kot polna.

In še posebnost: lastniki vseh vrst plovil so vabljeni na enodnevno zasebo 800 metrskega obalnega pasu, ki ga Skupščina občine Koper predlaga za proglasitev naravnega spomenika.

V primeru neugodnih vremenskih razmer bo celotna prireditev premeščena v zadržni dom Bertoki, ki stoji ob avtocesti pred Koprom.

ZORKO ŠKVOR

Beatlesi spet skupaj?

LONDON - Po dvajsetih letih polemik in sodnijskih pravnih bi trije preživeli člani znamenitega ansambla The Beatles v kratkem lahko nastopili spet skupaj.

Možnost je omenil Paul McCartney v pogovoru z britanskimi novinarji ob predstavitvi filma Get Back. »Po dolgotrajnih polemikah,« je menil McCartney, smo z Georgeom Harrisonom in Ringom Starrom spet prijatelji. Večkrat se srečujemo, večerjamo skupaj, pogovarjamo se o številnih stvareh in razmišljamo celo o skupnem nastopu.

Vprašanje pa je, kje, kako, kdaj in s kakšnim sporedom bi se bivši Beatlesi lahko pojavili v javnosti, predvsem pa bi morali zagotoviti tako kakovosten nastop, da bi bil na ravni »legende štirih«.

McCartney ni izključil, da bi lahko spet pisali skupaj nove pesmi za skupen nastop. Vendar gre za vprašanje, ki ga je treba po 20 letih polemik reševati z velikim obzirom.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Variete: Posebna oddaja ob proglasitvi Miss Italia 1991
9.00 Igre brez meja in Igra se nadaljuje
11.00 Nanizanka: Fuorilegge - Lo scrittore e i cow-boy
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Occhio al biglietto estate
12.30 Dok.: 30 let zgodovine
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 TV film: Piccolo mondo antico (dram., lt. 1983, i. Laura Lattuada, 5. del)
15.00 Dokumentarec DSE: Un villaggio di bambini per un mondo di adulti
16.00 Variete: Jesenski Big
16.30 Posebno Prix Italia (vodi Elisabetta Gardini)
18.45 Dok.: Ves svet je teater (vodi Vittorio Gassman)
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
0.40 Variete: Gli specchi di Trieste
22.45 Dnevnik
23.00 Aktualno: Droga che fare — posebna oddaja
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Šport: mednarodni miting v atletiki

RAI 2
7.30 Male in velike zgodbe
8.30 Nanizanka: L'arca del dr. Bayer
9.15 Ena rastlina na dan
9.30 Dok.: Campus
10.00 Film: La ragazza del pallio (kom., lt. 1958, r. Luigi Zampa, i. Vittorio Gassman, Diana Dors)
11.40 Nanizanka: Lassie, 12.10 Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o medicini
13.45 Segreti per voi
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.20 Santa Barbara
15.10 Film: Andromeda (fant., ZDA 1971, r. Robert Wise, i. Arthur Hill)
17.10 Kratke vesti
17.15 Športna rubrika: Andiamo a canestro
17.30 Nanizanka: Hill Street
18.20 Dnevnik in šport
18.35 Nanizanka: Il commissario Köster, nato vreme
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Evergreen - Cosa farai da grande
23.15 Dnevnik in horoskop
23.35 Dok.: La via dello yen
0.35 Film: Quel motel vicino alla palude (srh., ZDA 1976, r. Tobe Hooper)

RAI 3
11.30 Namizni tenis: turnir Evropske lige
12.00 Tenis: Italija-Danska (za Davisov pokal)
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Šola se obnavlja
15.45 Tenis: Italija-Danska (za Davisov pokal)
18.45 Športna rubrika: Derby, nato vremenska slika
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.05 Variete: Non è mai troppo tardi (vodi Gianini Ippoliti)
20.30 Film: La scuola della violenza (dram., VB 1967, r. James Clavell, i. Sidney Poitier, Christian Roberts, Judy Geeson, Suzy Kendall)
22.15 Večerni dnevnik
22.20 Nan.: I Professionals - Partita a tre (i. Gordon Jackson, Martin Shaw)
23.15 Nočni dnevnik
24.00 Vremenska napoved
0.05 Film: CIA - Sezione sterminio (dram., VB-Avstrija 1975, r. Cyril Frankel, i. Dirk Bogarde, Ava Gardner, Timothy Dalton)

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik (pon.), vmes 1000 idej za naravoslovce
9.15 Nad.: Mož, ki je stanoval v Ritzu
13.00 Poročila
15.05 Sova (pon.), vmes nan. Gremo na zabavo, nad. Beda bogatih, nato Jazz, blues...
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik(pon.): Tednik
18.10 Spored za otroke in mlade: Šolarji v prometu, 18.35 nan. Nevarni zalivi
19.00 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 Forum
20.20 Dokumentarica: Festivali sveta, 20.45 Paralaksa
21.15 Nadaljevanka: Vrtnec
22.05 Dnevnik in vreme
22.30 Sova, vmes nanizanka Pri Huxtablovih, film Rebel (dram., Avstral., 1985, r. Michael Jenkins, i. Matt Dillon, Debbie Byrne), nato francoski erotični variete Dražljivo
0.50 Video strani

TV Koper
17.30 Športni pregled
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, nato nanizanka La guerra di Tom Grattan
20.00 Rubrika
20.30 Nadaljevanka: Ryan's
21.00 Dokumentarec: Grki - potovanje skozi prostor in čas
21.30 Nanizanka: Agente Pepper
22.20 TV dnevnik
22.30 Nadaljevanka: Rebecca
23.20 Rubrika o športu

TV Slovenija 2
16.45 Šport: hokej, alpska liga, Olimpija - Varese (posnetek iz Ljubljane)
17.30 Regionalni programi TVS: Studio Maribor - Tele M
19.00 Gran Prix v atletiki (posnetek iz Barcelone)
21.25 Oči kritike
20.05 Mozart na turneji: Bollogna
23.05 Yutel

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Naš poletni bric-a-brac (pon.); 8.30 Orkestralna glasba; 9.00 Evergreeni; 9.30 Roman: Golobje in jastrebi (G. Deledda, r. Glavko Turk, 5. del); 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Slovenska lahka glasba; 12.00 Nazaj k naravi; 12.20 Potpuri; 12.40 Naša pesem 1990: Akademski PZ Tone Tomšič; 12.50 Orkestralna galsba; 13.20 Narodnozabavna glasba; 13.40 Doživljati rojstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Slovenski Ikar; 16.20 Znani ansamblji; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden M. Ravela; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.
RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.35 Vreme; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Glasba; 8.15 Obvestila in glasba; 8.30 Dnevnikov odmevi; 10.45 Spot; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Do trinajstih; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Čestitke; 17.00 Studio ob 17.00; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci!; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu in glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 23.00 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30; 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital predstavlja Klasiko; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Slovenija; 23.00 Nočni program.
RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednik; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pripoved; 12.00 Glasba po željah v živo; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Komedijant; 16.00 Vesele poletje; 17.00 Telefonski pozivi v živo; 17.50 Poletni kocert; 18.00 Marlboro; 19.00 Najlepše; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltška glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.

CANALE 5
7.00 Dokumentarec
8.30 Nanizanka: Bonanza
9.35 Film: Ma papà ti manda sola? (kom., ZDA 1972, r. Peter Bogdanovich, i. Barbra Streisand)
11.45 Kviza: Il cercaparoletti
11.50 Il pranzo è servito
12.40 Variete: Non è la RAI
12.55 Canale 5 News
14.25 Kviza: Il cercaparoletti
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete
18.00 Kviza: Ok il prezzo è giusto, 19.00 Cos'è cos'è, 19.45 Il gioco dei 9, 20.20 Il guastalletter, vmes (19.40) News
20.25 Variete: Il Tg delle vacanze (vodijo I Tretre)
20.40 Variete: Album di "La Corrida" (vodi Corrado)
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes News
1.10 Variete: Il Tg delle vacanze
1.25 Nan.: New York New York - Testimone oculare
2.10 Nanizanke non stop

RETE 4
8.00 Nanizanka: Lou Grant
8.50 Nadaljevanke: 8.50 La valle dei pini, 9.30 Señorita Andrea, 10.05 Stellina, 11.00 Valeria
11.50 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.45 Piccola Cenerentola, 15.20 Señora, 16.00 Riviera, 16.45 Stellina, 17.20 La valle dei pini
17.55 TV4 Vesti
18.00 Nadaljevanke: General Hospital (i. Kristina Mandrolini), 18.30 Febbre d'amore... tre anni dopo
19.00 Risanke: Lady Oscar
19.40 Nadaljevanke: Primavera (i. Fernando Carillo), 20.30 Cristal
22.30 Aktualno: C'eravamo tanto amati
23.00 Film: Il padrino parte 2. (dram., ZDA 1974, r. Francis Ford Coppola, i. Al Pacino, Robert Duval)
1.30 Nanizanke: I Jefferson, 2.00 Charlie's Angels
2.45 Nanizanke non stop

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
8.30 Odprti studio
9.00 Nanizanke: SuperVicky - I vicini di casa, 9.30 Chips - Una semplice operazione, 10.30 Magnum P.I. - La maledizione del K.K. club
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Drive In Story
13.45 Film: Ma guarda un po' sti americani (kom., ZDA 1985, r. Amy Heckerling, i. Chevy Chase)
15.30 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Terreno proibito, 16.30 Supercar, 17.30 A-Team
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: I ragazzi della terza C - Gli evasi
20.00 Variete: Mai dire Banzai
20.30 Film: Cielo di piombo ispettore Callaghan (krim., ZDA 1976, r. James Fargo, i. Clint Eastwood)
22.30 Film: Omicidio a luci rosse (krim., ZDA 1984, r. Brian De Palma, i. Craig Wasson)
0.40 Odprti studio
0.55 Programi non stop

ODEON
13.00 Risanke
14.30 Film: Fra Manisco cerca guai (kom., lt. 1961, r. A.W. Tamburella, i. Aldo Fabrizi)
16.00 Film: Taxi di notte (glas., lt. 1950, r. C. Gallone)
17.30 Film: Non sta bene rubare il tesoro (kom., 1968, r. Mario Di Nardo, i. Larry Ward)
19.30 Risanke
20.30 Film: La vendetta di Ursus (pust., lt. 1962, r. L. Capuano, i. Samson Burche, Livio Lorenzon)
22.00 Variete: Emozioni nel blu
23.00 Film: Debito coniugale (kom., lt. 1970, r. Franco Prospero, i. Lando Buzzanca, Barbara Bouchet)

TMC
8.30 Risanke: Snack
9.00 Nanizanke: Il fantastico mondo di Mr. Monroe, 9.30 Il ritorno del Santo, 10.30 Strike Force
11.30 Rubrika: Ženska TV
13.00 Dnevnik in šport
13.40 Nadaljevanka: Gabriela
15.15 Film: La casa da tè alla luna d'agosto (kom., ZDA

1957, r. Daniel Mann, i. Marlon Brando, Glenn Ford, Machiko Kyo)
17.30 Film: Doppia identità (krim., ZDA 1977, r. B. McEveety, i. Paul Shenar)
19.00 Nanizanka: Matlock
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Pavarotti International
22.00 Sport: Grand Prix v atletiki (iz Bruslja)
23.15 Večerni dnevnik
23.30 Glasbena oddaja: A suon di Sans Souci - James Brown, Les Paul, The Yellow Jackets

TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
15.30 Zgodovinska pop glasbe
16.00 Film: I tre moschettieri
18.00 Nanizanka: Serpico
19.00 Večerne vesti
19.30 Nan.: La guerra di Tom Grattan
20.00 Rubrika: Občina
21.30 Nadaljevanka: Bambole
22.45 Nočne vesti
23.15 Film: Assassino di I. grado (dram., ZDA)
0.15 Rubrika o motorjih

TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Krpanje koalicije pred začetkom razprave o Statutu

Do odobritve statuta velja premirje Sporna vprašanja na vrsti kasneje

To da sedanja koalicija na Občini težko sope je znano. Ni pa zaenkrat mogoče napovedati, če si bo tudi tokrat opomogla, do naslednje krize, ali pa je v prihodnjih tednih pričakovati popoln razkroj in zatem novo oziroma močno okrnjeno koalicijo z dvema ali tremi partnerji, namesto dosedanjih pet oziroma šest.

O globini krize in razhajanj priča potek pogovorov in srečanj v zadnjih dneh. Zadnje je bilo na sporedu sinoči. Bilo je uspešno le v toliko, da so se predstavniki strank dogovorili, da bodo preverjanje nadaljevali po odobritvi statuta. K temu jih je najbrž prisilil zelo kratek termin, ki je do začetka razprave. Obstajala (morda pa še tudi ni povsem mimo) nevarnost da bi se spori prav ob razpravi o Statutu še zaosttrili z vsemi možnimi posledicami.

Zelo ostri so v sredo bili predstavniki manjših strank sedanje koalicije. Ta blok je v nekakšni kontrapoziciji osi KD-PSI, ki v sedanjih razmerah, kot kaže, še kar drži, seveda če pri tem ne upoštevamo razprtije, ki jih imajo krščanski demokrati v lastni hiši in ki jih, kljub temu, da se na moč trudijo, nikakor ne uspejo zgladiti.

V javnost je sicer prišla vest, da so se nesporazumi v vrstah goriške KD premostili in da je večina odločujočih v tej stranki podprla župana in njegov način vodenja politike. Drugačne so, sicer neuradne, vendar dovolj verodostojne novice o skorajšnji zamenjavi v občinskem odboru, kjer naj bi prišlo do odstopa odbornika Fornasirja, ki pa ga v svetu podpira skoraj tretjina predstavnikov KD.

Kaj je na tem resnice bo znano že v prihodnjih dneh. Stranka koalicije se je sinoči mudilo, da bi za silo zakrpal močno načeto enotnost, prav v vidu začetka razprave o Statutu.

Vprašanje je le, koliko časa lahko trajajo take rešitve. Zgleda, da je bil okrog najbolj vročega vprašanja (teh je sicer še nekaj) predlagan in že tudi sprejet nekakšen kompromisni predlog. Zadevo okrog gradnje šolskega centra finančne straže naj bi preučila posebna svetovalska komisija. Glede bolnišnične demokristjani menda še kar naprej vztrajajo pri dveh bolnišničnih polih, glede zahodne obvoznice ponujajo jamstva, da se bo ta gradila vendar ob doslednem spoštovanju in skrbi za okolje.

Kar zadeva šolski center za finančno stražo so udeleženci predzadnjega srečanja lahko neposredno zvedeli, da se s

tem projektom pobliže ukvarja župan Scarano in to nič manj kakor že od leta 1984.

Na rob zapisu pa še vest, ki v mnogočem izpodbija še tako lepe obljube in sporazume. Medtem ko se politiki pogovarjajo o lokaciji šole za financarje, pa na območju letališča že izvajajo sondiranje terena (foto Cubej). Po sedmih letih priprav za uresničitev tega objekta se zdaj očitno mudi. Morda tudi v predvidevanju, da bi javnost lahko izsilila drugačne rešitve.

Kljub temu, da je bilo do odobritve Statuta sklenjeno premirje, pa bo razprava, ki se začenja v ponedeljek, neovmno trd oreh.

Drevi v Pokrajinskem svetu

Okrogla miza o miru, svobodi in demokraciji v Jugoslaviji

Združenje za mir, ki deluje na območju Furlanije Julijske krajine, je dalo pobudo za okroglo mizo na temo Za mir, svobodo in demokracijo danes v Jugoslaviji. Srečanje bo drevi, ob 20.30 v pokrajinski sejni dvorani. Udeležili se ga bodo univerzitetni profesor Darko Bratina, predstavnica združenja za mir Augusta De Piero Barbina, univerzitetni profesor Antonio Papisca, Predsednik pokrajinskega odbora SKGZ Boris Peric, predstavnik zelenih v evropskem parlamentu Alexander Langer, dva predstavnika italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, Loredna Poljun in Fulvio Varljen, predsednik tržaškega krožka Istria Marino Vocci in koprski župan ter poslanec v republiškem parlamentu Franco Juri.

V teh dneh, ko ugotavljamo nemoč mednarodne diplomacije pri preprečevanju vojne, se morda zdi taka pobuda nekoliko anahronistična. Vendar le navidez, kajti nobene vojne se ne da zamenjati za mir. Mir, posebej pa na takih kriznih območjih je mogoč le ob svobodi in demokraciji, ob spoštovanju drugačnih in drugače mislečih.

To bo predvidoma tudi sporočilo nocojsnje okrogle mize v Gorici.

Tekmovanje lovskih psov

Goriško lovsko društvo, včlanjeno v združenje Federazione italiana caccia, pripravlja v nedeljo, 22.t.m., v sodelovanju z lovsko družino v Ločniku, tekmovalno tekmovanje psov, posebej izvežbanih za odkrivanje sledi divjadi.

Tekmovanje se bo pričelo ob 8.30 pri Ločniku, v bližini nekdanje opekarne. V slučaju slabega vremena bo tekmovalno naslednjo nedeljo ob istem času v istem kraju.

Pri pobudi bodo sodelovali tudi lovci iz sosednjih krajev Slovenije, ki so ponudili tudi sodelovanje glede organizacije pobude. Tekmovanje bosta vodila Anton Oseli in Štefan Božič.

Uporaba slednih psov je pomembna pri izvajanju selektivnega lova na visoko divjad. Ta oblika lova pa je prevladujoča na Goriškem, Tržaškem in tudi na Južnem Tirolskem in je doslej dala odlične rezultate glede staleža in kakovosti divjadi, navajajo v svojem sporočilu o nedeljski prireditvi goriški lovci.

Občinski svet

V torek 24. t.m. je sklicana seja občinskega sveta v Sovodnjah. Glavna točka dnevnega reda je sprejem statuta občine v smislu določil zakona št. 142. Poleg tega se bo občinski svet ukvarjal še s problematiko izvajanja kolektivne delovne pogodbe za osebje krajevnih ustanov. Na dnevnem redu seje je tudi razprava in odobritev resolucije o organizaciji bolnišnic na Goriškem.

Seja je napovedana za 20. uro.

razstave

V palači Lantieri na Trgu sv. Antona je še danes in jutri odprta dokumentarna fotografska razstava o življenju in delu W.A. Mozarta. Urnik obiska je od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Na gradu je še zmeraj odprta antološka razstava del Italcia Brassa. V pokrajinskem muzeju pa bo do 4. novembra odprta razstava o vojni letakov in propagande 1914/1918.

V sinagogi v ulici Ascoli priporočamo ogled obsežne razstave o goriški judovski skupnosti in judovskih kulturi.

V atriju železniške postaje v Gorici, je odprta razstava fotografij Milenka Pegana iz cikla Človek in kamen. Pripravil jo je železništarski krožek. Ogled je možen ob vsakem času.

V galeriji Rubens v Gradišču bo jutri ob 18. uri odprli razstavo slik Giovannija di Puglie. Odprta bo do 8. oktobra.

razna obvestila

Mešani pevski zbor Oton Župančič vabi na prvo vajo, danes, ob 20.30 v domu Andreja Budala. Prav tako vabi na omenjeno srečanje vse, ki bi se radi pridružili zboru.

ZSSDI obvešča, da bo jutri, v soboto, 21. t.m. ob 15. uri, tekmovalni spust s kakaj po Vipavi, med Gabrijami in Pečjo. Informacije na sedežu ZSSDI v Gorici, ul. Malta 2 (tel. 33029).

SKPD Mirko Feigl prireja danes, ob 20.30 Večer o Peruju in njegovih zgodovinskih zanimivostih. Predavanje, opremljeno z diapozitivi, bo v Katoliškem domu. Predval bo Tone Zrnc.

SDZPI v Gorici obvešča, da danes zapade rok za vpis v tečaj poklicnega izobraževanja. Interesenti naj se zgledajo na sedežu Zavoda v ul. della Croce 3 — tel. 81826.

Godba na pihala Kras iz Doberdoba vabi prireja tečaj igranja raznih instrumentov in vabi k sodelovanju mlade godbenike. Godba nudi tudi instrumente. Interesenti naj se zgledajo pri Franku Ferfolji tel. 78077.

Šola Ivan Trinko sporoča, da je rok za vpis v tečaj 150 ur podaljšan za nedoločen čas.

Ljudska knjižnica Damir Feigel sporoča, da je ponovno odprta vsak dan od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure. Ob četrtnih dopoldne knjižnica ni odprta.

Doberdobska občinska knjižnica deluje vsak dan od ponedeljka do petka od 15. do 18. ure in samo ob petkih tudi od 9.30 do 11.30.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »Scappatella con il morto«.

VERDI 18.00-22.00 »Che vita da cani«. Igra Mel Brooks.

VITTORIA Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Planine vesobe«, 20.30 »V postelji z Madono«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Razglednice iz pekla«, 22.30 »Karin in Barbara superzvezdek«.

DESKLE Danes zaprt. Jutri ob 20.00 »Planine meseca«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Provident — Travnik 34 — tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio — dr. Vittori — ul. Romana 147 — tel. 40497.

V Tržiču razstavljajo grafiki iz Koroške, Slovenije in FJK

Devet slikarjev in grafikov iz Slovenije, Koroške in Furlanije Julijske krajine, odtod tudi geslo pobude "3x3" sodeluje na mednarodni razstavi grafik, ki jo bodo odprli drevi v galerije Alle Antiche mura v Tržiču, v priredbi združenja Arci nova in v sodelovanju z Javnim večnamenskim kulturnim središčem v Ronkah. Razstava bo odprta do 3. oktobra.

Koroško na razstavi predstavljajo dela Franza Bergerja, Valentina Omana in Roberta Primiga. Slovenijo zastopajo Jože Šubic, Klavdij Tutta in Boris Zaplatil, FJK pa Arrigo Buttazzoni, Franco Milani in Franco Vecchiet.

Drevi, ob 21. uri, bo v dvorani Pallazetto Veneto srečanje med slikarji, umetnostnimi kritiki, novinarji in občinstvom o sodelovanju na področju umetnosti med različnimi narodi.

Sodnik Casson bo jutri zaslišal bivšega šefa Gladia Inzerillija

Goriški odvetnik Livio Bernot, ki je pred sodiščem zagovarjal skupino Goričanov, obtoženih zaradi atentata pri Petovljah in ki so bili nato oproščeni, bo jutri v Benetkah navzoč na zaslišanju generala Paola Inzerillija, dolgoletnega poveljnika Gladia. Zaslišanje je v zvezi z izjavami sodnega izvedenca Marca Morina, glede vrste eksploziva, ki naj bi ga bili uporabili za atentat. Sam Morin naj bi bil član Gladia in prav te okoliščine naj bi pojasnile, zakaj je z navajanjem neresnice skušal potek preiskave preusmeriti. Še zmeraj namreč ni pojasnjeno, kam naj bi izginila večja količina eksploziva iz skričališča pri Nabrežini.

Nekdanji obtoženci so se prijavili kot civilna stranka v procesu proti oficirjem karabinjerjev Mingarelliju in Chiricu.

Včeraj je o položaju razpravljala Občinska skupščina

Bolnišnica v Šempetru pred stečajem?

Novogoriška občinska skupščina se je včeraj seznanila z zelo težkim finančnim položajem bolnišnice v Šempetru in zdravstva nasploh. Na tak položaj, ki je posledica stalnega naraščanja stroškov in nerednega dotoka denarja iz republiških skladov v bolnišnici sicer opozarjajo že dalj časa. V težavnem položaju je zdravstvo tudi v drugih krajih v Sloveniji.

Zaradi neporavnavanja obveznosti, grozi bolnišnici prekinitev dobave hrane, zdravil in drugega materiala, kar pomeni, da ne bodo mogli opravljati niti najnujnejših storitev.

Skupaj z zdravstvenim domom ima bolnišnica v tekočem letu že okrog 100 milijonov dinarjev izgube, oziroma primanjkljaja. Od tega odpade kakih 60 odstotkov na bolnišnico, okrog 40 odstotkov pa na zdravstveni dom.

Veliko finančno breme je za bolnišnico pomenilo tudi zdravljenje vojnih ranjencev. Vseh je bilo nad osemdeset,

večji del so bili pripadniki JA. Zadnjega so odpustili šele v sredo. Strošek, ki ga doslej ni nihče poravnal, je znašal okrog šest milijonov dinarjev.

Na seji skupščine so razpravljali o možnih prvih ukrepih, ki naj bi omogočili začasno premostitev sedanjega stanja. Tako bodo od Republike zahtevali, da bolnišnici plača vojno škodo, oziroma stroške zdravljenja vojnih ranjencev. Zahtevali bodo tudi, da Republika poskrbi za reden dotok finančnih sredstev. Trajnejšo rešitev pa bodo morali najti na nivoju republike. V Novi Gorici ugotavljajo, da je sedanji sistem sila neugoden za zdravstvo na Goriškem. Prispevki iz zdravstvenega zavarovanja, ki se stekajo v Ljubljano so namreč znatno višji od tega, kar iz republiških skladov pošiljajo za delovanje bolnišnice in zdravstvenega doma.

Ob tem je pomembno, kako hitro bo mogoče uresničiti prve ukrepe, sicer grozi bolnišnici popolno zaprtje.

Bolnišnica: kaj ko bi razpisali referendum?

Kljub temu da bolj ali manj vplivni lokalni in deželni politiki skušajo prepričati javnost, da je odločitev glede gradnje dveh bolnišnic že dokončna in da se ne da nič spremeniti, si predstavniki odbora, ki zagovarja drugačno rešitev, to je gradnjo ene same javne bolnišnice, še zmeraj prizadevajo, da bi vendarle prišlo do spremembe v stališčih. Tako so te dni imeli srečanje z Odborom garantov Goriške KZE ter jih seznanili z njihovimi stališči in predvsem argumenti, ki govorijo v korist predloga o eni sami bolnišnični ustanovi. Tako rešitev po mnenju predstavnikov odbora, podpira večina prebivalstva na Goriškem. Tako usmeritev pa je treba spoštovati.

Če bo treba bo Odbor za enotno bolnišnico razpisal tudi referendum.

V pripravi je nadalje dokument, ki bo nazorno (in predvsem argumentirano) prikazal prednosti take rešitve.

Zagovorniki dveh bolnišnic v glavnem ugotavljajo, da je načrtovanje že steklo in da bi iskanje drugačnih rešitev ali drugačne izbire zakasnilo zač-

tek gradnje in nevarnost izgube menda že odobrenih finančnih sredstev.

Resnejših argumentov menda ni. Odgovornost pa je v rokah politike in politikov. Kakšne poti slednja ubira v zadnjem času, tudi na Goriškem, pa je znano.

Popis prebivalstva: za 80 mest 338 prošenj

Občinska uprava sporoča, da se bo med 24. septembrom in 7. oktobrom, točnejši datum bodo sicer še sporočili, začel tečaj za popisovalce ob skorajšnjem popisu prebivalstva, stanovanj, industrijske dejavnosti in storitev.

K tečaju so prepustili 143 kandidatov, razpoložljivih mest za popisovalce pa je 80. Prošnjo za sodelovanje pri tej nalogi, oziroma za prepustitev k selekciji je predložilo 338 interesentov.

Zbor Rupa-Peč v Budimpešti

Člani in članice pevskega zbora Rupa—Peč si vsako leto "privoščijo", v glavnem iz lastnega žepa, izlet. Konec avgusta so bili na Madžarskem, kjer so si pobliže ogledali Budimpešto, znane kraje ob Blatnem jezeru pa še nekaj drugih zanimivosti. Za kaj več žal, so bili štirje dnevi premalo.

Na Madžarsko so se seveda odpeljali z avtobusom preko Slovenije. V Razdrtem jih je prevzel vodič. Po prijetnem postanku (in kosilu) v lendavskem hotelu Lipa so pri Dolgi vasi prestopili mejo. Na Madžarskem je bil prvi pravi postanek pri Siofoku, rojstnem kraju skladatelja E. Kalmana, ob Blatnem jezeru.

V večernih urah so se končno namestili v hotelu, blizu Trga Herojev, ki jih je gostil potem vse dni.

Vodička Suzana jih je že naslednje jutro prevzela v svoje roke in jih vodila po Pešti (nižinski del mesta), popoldne pa so se z avtobusom odpeljali na drugo stran Donave. S Citadele so imeli čudovit razgled na mesto.

Večer je minil v znamenju folklorne. Med ogledom trgovin in nakupovanjem je minilo sobotno dopoldne, popoldne pa je bil v programu obisk Esztrgoma in tamkajšnje bazilike. Lepe vtise so udeleženci odnesli z Višegrada, St. Andreja, z nočne vožnje na Donavi itd.

Zadnji dan (nedelja) pa je bil v glavnem namenjen povratku. Spet so se ustavili v Lendavi, kjer menda pripravljajo najboljše gibanice.

Razprava v SDGZ o posledicah jugoslovanske krize

V tem trenutku je pomembno združevanje

Posledice jugoslovanske krize je v krajih ob meji doslej najbolj občutila trgovina in z njo povezane dejavnosti. Tudi ob takojšnji prekinitvi sovražnosti, za kar je žal, bolj malo upanja, bodo posledice dolgotrajne. Kako omejiti škodo in kako preprečiti še hujše posledice. S tem vprašanjem se že več mesecev ukvarjajo v raznih okoljih, zlasti pa v okviru strokovnih združenj.

Tudi Pokrajinski odbor SDGZ za Goriško zelo skrbno spremlja razvoj dogodkov. Razumljivo, kajti doberšen del manjšinskega gospodarstva je tako

ali drugače vezan na Slovenijo, oziroma Jugoslavijo. Doslej so se predstavniki združenja udeležili vseh sestankov in srečanj, kjer je tekla razprava o tej problematiki in tudi aktivno sodelovali s predlogi in raznimi pobudami. SDGZ je sopodpisnik dogovora o mobilnosti in prekvalificiranju delovne sile. Gre za dogovor, ki naj bi omejil negativne posledice (na zaposlitveno raven), vsled krize v Jugoslaviji.

Ta vprašanja so bila predmet razprave tudi na zadnji seji pokrajinskega odbora SDGZ za Goriško, 16. t.m., kjer je predsednik Anton Nanut pripo-

ročil članom, naj v tem kriznem obdobju v največji možni meri sodelujejo in naj iščejo razne oblike povezovanja.

Govor je bil nadalje o sodelovanju z bančnimi zavodi in z gospodarskimi in strokovnimi organizacijami preko meje ter o vključitvi SDGZ v informacijsko mrežo Slovencev po svetu.

Posebno pozornost so na seji pokrajinskega odbora SDGZ namenili reorganizaciji združenja na Goriškem. Gre za eno osnovnih vprašanj nadaljnega razvoja te stanovske, oziroma strokovne organizacije.

Ob razstavi o goriški judovski skupnosti

Neuresničeno upanje

V nedeljo se je nenadoma pojavil prvi jesenski dež; drobno je rosilo na staro judovsko pokopališče v Rožni dolini, ki se je pod grdim modernim cestnim nadvozom kar nekam stisnilo v kot. Le radovedno človeško oko se ob njem še sprašuje, kdo leži pod številnimi nagrobniki, ki jim je izvirne hebrejske oblike in črkovne zapise izklesala roka primorskih kamnoseških mojstrov. Bližal se je tradicionalni judovski praznik kesanja Kippur, ko se Judje ob strogem 25 urnem postu spominjajo svojih pokojnih.

Skupinica ljudi se je najprej zbrala pred nagrobniki goriških rabinov: Avrahamom Haulom in Issacom Reggiom, da bi zmolili svoj Kaddish v zahvalo za njuno izredno znanstveno delo v okviru malega Jeruzalema, kot je bila v času največjega judovskega vzpona pri nas imenovana Gorica. Potem so se poklonili še drugim goriškim Judom, ki so s svojo kulturo in sposobnostjo dali poseben pečat obsoškemu mestu. Zadnji spisek vseh judovskih grobov, izpopolnjen leta 1932 in ki ga hrani tržaška židovska skupnost, se ustavi pri nagrobniku 878. Toda v tedaj že dokaj razredčeni goriški judovski skupnosti se hitro polni pokopališče v Rožni dolini, še posebej po sprejemu sklepa velikega fašističnega sveta, da je treba vse Jude v Italiji postaviti ob rob vsega socialnega in ekonomskega življenja. Znamenita goriška zdravnik dr. Vittorio Pavia - znan po svoji izredni sposobnosti odkrivanja bolezni - in med goriškimi revnimi sloji nadvse priljubljeni dr. Silvio Murgurgo, ne preneseta ponižanja in izolacije. Zanj je nedelo civilna smrt, ki ji kmalu oba podležeta. Nagrobnik postavljen dr. Silviju Murgurgu (na posnetku pod naslovom) je lahko razpoznaven; polovica je prazna, na njej bi moralo biti ime soproge Elde, ki je izginila v nemškem koncentracijskem taborišču. Adolf Jacoboni iz Trsta zaman išče pod obzidjem pokopališča nagrobnik svojega očeta Leoneja. Manjkajo tudi bližnji nagrobniki, morda so skriti v visoki travi, ki je delavci novogoriške komunale žal niso do konca pokosili. Ne, ni ga! Kdo je oskrunil

kraj, ki je samo še simbol življenja in smrti nesrečne goriške judovske skupnosti? Svojci se poslavljajo; iz Rožne doline, iz Rosenthala, iz Valdirose jih vodi pot v Gradišče. Na tamkajšnjem judovskem pokopališču je predlanskim našel svoj dokončni počitek devetdesetletni Goričan Giacomo Rosenbaum; bil je ne le zadnja priča, ampak tudi neumorni varovanec vsega, kar je še ostalo od goriške judovske skupnosti.

Gospod Rosenbaum bi bil nedvomno zelo vesel zanimive razstave o njegovi skupnosti, ki že celo poletje zvalja v goriško sinagogo njegove someščane, pa tudi mnoge obiskovalce od drugod, ki želijo spoznati tudi tisto mestno tkivo, ki ga žal ni več. Goriška sinagoga, enkratni tempelj molitve je sedaj, vse do 20. oktobra, odprta vsakomur. Marmornata lepota in bogastvo stopnišča nas očarata, notranjost čudovite sinagoge pa kliče k zbranosti in molitvi.

Naslov razstave, ki jo je pripravil Inštitut za hebrejske študije Srednje Evrope, Istituto per gli Studi Ebraici della Mitteleuropa / nas preseneti: Upanje, po judovski Ha-tikva! Takšno ime si je nadel v 20. letih goriška mladinska judovska skupina, ki jo je vodil prof. da Fano. Kolekcija fotografij, ki jo je poslal iz Izraela Goričan Berti Eckert, nam predstavi skupino goriških otrok, mladostnikov, ki se zbirajo okrog svojega učitelja, delajo na vrtu in odhajajo na izlete v lepo goriško okolico. Njihova znana imena so zapisana z drobnimi črkami; njihova življenja pa so nasilno ugasnila, prežgodaj, le malokdo je še med živimi. Pa saj to je moja generacija, ugotavljam, tista, ki je tudi okusila gorje zadnje vojne. Tudi goriška predvojna slovenska skupnost se je zatekala k tihemu, skoraj ilegalnemu shajanju v mestu in na podeželskih verskih ali drugačnih srečanjih. Obema je stregel po življenju nacifašizem in čakali so ju lagerji in

junaška pot odporništva. Ko je tudi goriško judovsko skupnost 23. novembra 1943 prizadela »kristalna noč« in so esesovski policaji na osnovi dobro pripravljenih italijanskih spisov odpekljali v Nemčijo polovico goriških Judov, od dojenčka Bruna Farberja do skoraj devetdesetletne Emme Michelstaedter, mame filozofa in slikarja Carla, so šli trije Donatovi fantje v partizane.. »Objeti puško v tistih dneh genocida nad mojim narodom, je pomenilo svobodo!« mi je dejal Steno Donati, ki je bil med slovenskimi partizani. Tako kot brata Giacomo in Tulio, ki sta padla kot garibaldinca v Furlaniji. Njun grob je na pokopališču v Rožni dolini.

Zgodovina goriških Judov je bogata, saj so se naselili pri nas že v šestnajstem stoletju, ko je bila goriška grofija priključena Avstriji. Murgurgo je priimek, na katerega naletimo največkrat in člani te družine so prišli iz Maribora, takratnega srednjeveškega

Marburga, odkoder so jih oblasti pregnale. Dragoceno pisano podobo mariborskih Judov zasledimo v slovenskem romanu Zlate Vokač Medic »Marpurgi«. In tako je Isac Marpurgo po letu 1509, ko mu cesar Maksimiljan I podeli pravico bivanja v Gorici, začetnik goriške judovske skupnosti.

Šefardi iz Srednje Evrope in Askenazi iz Španije, dve veji judovstva; obe zasledimo v življenju goriškega judovskega geta, pa še tiste, ki so prišli iz srednje Italije, Raznovrstna, bogata, nam malo znana zgodovina, ki pa je del naše skupne preteklosti, tako gospodarskega kot kulturnega razvoja mesta. V številnih vetrihah sp razstavljeni izredno dragoceni predmeti: dokumenti, knjige, fotografije, celo notni zapisi, pri katerih obiskovalec lahko začuti utrip življenja stoletja zaničevane in preganjane človeške skupnosti. Sprašujemo se, kako so ti glede na geografski izvor tudi med seboj tako različni ljudje, lahko zaživeli skupaj? Družina je bila pri Judih vedno celica, tisti bistveni element razvoja in napredka, trdna vez v judovski tradiciji in kulturi. O goriškem getu, v katerem je bilo po demografskih popisih prebivalstva največ Judov leta 1850 in sicer 314, nam pričajo razstavljene urbanistične tabele in fotografije judovske četrti, v kateri se še na prelomu našega stoletja, kljub »Toleranzpatentu« Josipa II, ki je uzakonil versko svobodo za vse svoje podložnike, najraje zadržujejo goriški Judje. Toda že pred prvo vojno se bogatejši trgovci in izobraženci selijo na Travniki, v Raštel in v Gosposko ulico. Ascolijeva ulica postaja vse bolj četrt goriških delavcev, dokler ne poseže vanjo druga svetovna vojna in ne doživi obnove, ki je trajala dobrih 10 let. Danes postaja ta stari del našega mesta spet privlačen, ne le po zunanosti, ampak po tistem, kar skriva v sebi, po zgodovini in kulturi, ki je na svoj način zabeležila tudi nas.

Ha - tikva, upanje ! Včeraj za Jude, za vse narode, ki jih je nekdo hotel izbrisati iz sveta, danes za naše najbližje na Balkanu.

DORICA MAKUC

V okviru popoldnevov stare in sodobne glasbe Gallusova maša na Taboru

V Gallusovem letu je bilo vsekakor zelo primereno, da tudi Gallus Consort, ki je poleg tržaške Radijske postaje in tržaške Pokrajine glavni organizator repentabskih Popoldnevov stare in sodobne glasbe, uvrsti v ta cikel vsaj en koncert posvečen temu skladatelju. Čeprav se zdi mogoče smo po sebi umevno, da Gallus Consort izvaja Gallusa, pa temu ni tako. Renesančne skladbe, zlasti če so to skladbe pisane za cerkev, zahtevajo večje število pevcev. Tako smo že imeli priložnost slišati Gallusove mote, ki so jih v tržaški katedrali zapeli naši združeni zbori. Gallus je tam zazvenel v vsej svoji polnosti in mogočnosti. Seveda pa so do Gallusove glasbe možni še drugi in drugačni pristopi.

Koncerti, ki se vsako leto (tokrat že desetič) zvrščajo v repentabski cerkvi, nam skušajo prikazati staro glasbo v njeni avtentični podobi. K temu pripomorejo še najbolj pravi avtentični instrumenti. Kaj pa pri vokalni glasbi? Predvsem povejmo to, da je v renesansi tudi v partiturah, kjer instrumenti niso izrecno zapisani, njihova uporaba ne le možna, temveč tudi zaželjena. Pri interpretaciji te glasbe pa postanejo instrumenti neobhodno potrebni, saj je prav univerzalnost človeškega glasu tista, ki omogoča po eni strani kar najbolj popolno interpretacijo, po drugi strani pa tudi vse možne odklone od te interpretacije. Instrumenti pa s svojo omejenostjo (z renesančnim instrumentom lahko igramo le renesančno glasbo) lažje dobijo pravi stil in so lahko v temu vodilo človeškemu glasu. In tako ima pevec, ki se hoče posvetiti Gallusu, najprej to nevhvaležno nalogo, da skuša s študijem specifičnih lastnosti renesančne glasbe pridobiti temu primerno vokalno tehniko. To je seveda zelo zahtevna naloga, saj je vsaj na začetku dokaj težko vsklajevati med seboj različne tehnike. Glavna ovira pa ni niti v tem, temveč v dejstvu, da je že spoznanje, da bi bila sploh potrebna tudi kakšna drugačna tehnika prenekatereemu pevcu nedostopno.

Kako rešiti problem pevcev s primerno renesančno tehniko petja pa nam pomaga sam Gallus. V spremni besedi k svojim delom namreč vzpodbuja,

da naj kar instrumentalisti priskočijo na pomoč tam, kjer ni zadostnega števila glasov. In tako bo tudi tokrat: poleg petega diskanta bodo ostale glasove prevzele viole da gamba. Če je tako rešitev narekovala potreba, pa so večkrat tako rešitev izbirali iz enostavnega razloga, ker večglasje lahko zabriše jasnost besede. S tem, da nekatere glasove prevzamejo instrumenti, pa peti glasovi pridobijo na jasnosti in je besedilo tako lažje razumljivo.

Ko oživljamo staro glasbo vemo prav dobro, da so za uspešno predstavljanje te glasbe potrebne razne komponente. Omenili smo že stare instrumente. Prav tako pa je pri tem pomembno poznavanje takratnega načina izvajanja. Drug pomemben element je ambient, v katerem glasbo poslušamo. Vsaka glasba je imela svoj namen: dvorna za zabavo na dvoru, cerkvena za primeren okvir cerkvenim obredom, poleg seveda ljudske glasbe, ki je pozivljala razne veselice. Koncertov v današnjem pomenu niso poznali, in vsaka od omenjenih vrst dandanes na koncertnem odru nekaj izgubi. Povsem logičen zaključek takega razglabljanja je, da lahko Gallusovo mašo pravilno dojamemo le med mašnim obredom. Čeprav prirejamo koncerte, nam je prej do glasbe, kot do koncertov samih in prepričani smo, da nam bo uvrstitev maše med repentabske popoldneve globoko doživetje, ki bo v nedeljo ob 18. uri na Repentabru.

■ Slovenski oktet iz Ljubljane je pod umetniškim vodstvom Antona Nanuta posnel in pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija izdal svojo najnovejšo kaseto rodoljubnih pesmi pod naslovom Domovini. Na kaseti zelene barve z evropskim krogom lipovih listov so pesmi starejših avtorjev, ki so posebej aktualne za sedanji čas slovenskega osamosvajanja. Poleg izvirne Premrlove in Prešernove Zdravljice je tu tudi prejšnja slovenska himna Naprej zastava slave in vrsta znanih slovenskih napevov (Slovenec sem, Imel sem ljubi dve, Oj, Doberdob, Jadransko morje, Eno devo le bom ljubil, itd.)

Cankarjev dom gosti Viktjukova

V nedeljo bo ob 20. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma gostoval znameniti ruski Teatr Roman Viktjuk s predstavo »Mister Butterfly« v režiji samega Romana Viktjuka. Kombinacija je gotovo nenavadna. Predstava »Mister Butterfly« je bila najprej, leta 1988, uspešnica v ZDA, ko je istoimenski tekst takrat enaintridesetletnega Davida Henryja Hwanga postavil National Theater of California v režiji Johna Dexterja, kar je avtorju pri naslednji drami odprlo pot na Broadway v Gledališče Eugena O' Neilla. Manj kot tri leta kasneje je postala uspešnica še v Moskvi, kjer jo je v svojem gledališču, prvem neinstitucionalnem (privatnem) v Sovjetski zvezi, režiral Roman Viktjuk.

Roman Viktjuk, po narodnosti Ukrajinec, pripada srednji generaciji sovjetskih režiserjev, ki niso več bili neposredno obremenjeni s politiko. Študiral je na Državnem inštitutu za gledališko umetnost Lunačarski v Moskvi in se vrnil v domači Lvov, sprva tudi kot igralec, od šestdesetih let naprej pa se ukvarja izključno z režijo. V tem obdobju je bil umetniški direktor Otroškega gledališča v Kalininu in Litvanskega dramskega gledališča v Vilnius, v sedemdesetih pa je odšel v Mos-

kvo, kjer je bil gostujoči režiser v večini pomembnejših gledališč, kot na primer MHAT, Teatr na Taganke, Sodobnik.

Predstava »Mister Butterfly« je nastala leta 1990 še v produkciji moskovskega Flora Filma, ekipa pa je nato prešla pod okrilje Teatra Roman Viktjuk, ki ga je režiser po zaslugi mecenstva Kredobanke lahko ustanovil šele letos. Zgodba pripoveduje resnično zgodbo o francoskem diplomatu na Japonskem, ki tam živi v konkubinatu z gejšo, vendar se nazadnje izkaže, da je ta gejša v resnici moški, in to celo vohun. Moskovski časniki so v predstavi videli miljenčka publike in priznali, da ji tak status tudi po pravici pripada, nenazadnje zaradi Viktjuka, ki ga štejejo za enega najbolj talentiranih režiserjev današnjega sovjetskega gledališča. V »Mistru Butterflyju«, elegantni in z nekaj neposnemljivimi vrhunci zrežirani zmesi klasičnega verbalnega gledališča in baleta, da o glasbi ne govorimo, se pred očmi publike na estetsko hladni in plastični, z zadušljivostjo predraflativov zdizajirani sceni razprostira atmosfera prepotenih moških teles, prikritih homoseksualnih namigov, moške dominacije, prevare in strasti.

Včeraj odigrali še pet srečanj v evropskih nogometnih pokalih

Prva »evropska« točka za Parma

Včeraj so odigrali še pet srečanj v okviru evropskih nogometnih pokalov, s čimer so prve tekme 1. kola pod streho (povratna srečanja bodo 2. oktobra).

V treh od teh petih včerajšnjih tekem so bila zaposlena italijanska moštva. Gostovanje Torina na Islandiji se je končalo po pričakovanju. Skromni nasprotniki so se sicer trudili, večji del prvega polčasa so nekako imeli tudi terensko premoč in nekaj priložnosti, vendar je bila tehnična in taktična razlika med ekipama le taka, da ni bilo dvoma, kdo se bo na koncu veselil.

Parma je igrala neodločeno v Sofiji in tako v svoji zgodovini osvojila svojo prvo evropsko točko. Trener Scala si je sicer želel neodločen izid, vendar z vsaj enim doseženim golom. Glede na to, kar se je dogajalo na igrišču, pa je lahko tudi tako zadovoljen. Bolgari so namreč začeli silovito, česar pri Parmi niso pričakovali, saj so njeni opazovalci poročali o počasni ekipi. Zatem pa so Italijani le vzpostavili ravnotežje na sredini in dobro zaustavljali nasprotnika, ki je le sedemkrat uspel streljati proti vratom. Težave zna Parma imeti v nadaljnjih kolih (če se bo uvrstila) zaradi opominov, ki so jih dobili nekateri njeni igralci.

Slabo pa se je končalo za Genoa, ki je izgubila »vročem« španskem Oviedu, kjer jo je tudi sodnik Eriksson verjetno nekoliko oškodoval (razveljavil je zadetek Caricoli v 2. polčasu in ni kaznoval Lacatusa, ki je s komicem udaril Caricolo). V povratni tekmi ne bo lahko, čeprav razumljivo ni še nič izgubljeno.

POKAL UEFA

(Dvaintridesetina finala)

OVIEDO - GENOA 1:0 (1:0)
STRELEC: Bango v 44'.

OVIEDO: Viuti, Zuniga, Gorriaran, Luis Manuel, Jerkan, Elcacho,

Berto, Bango (v 59' Paco), Vinals, Carlos, Lacatus (v 69' Janković).

GENOA: Braglia, Torrente, Ferroni (v 84' Fiorin), Eranio, Caricola, Signorini, Ruotolo (v 84' Pacione), Bortolazzi, Aguilera, Skuhravy, Onorati.

SODNIK: Fredriksson (Šve.); OPOMIN: Caricola, Torrente, Berto in Luis Manuel; GLEDALCEV: 22.500.

KR REYKJAVIK - TORINO 0:2 (0:1)

STRELCI: Mussi v 21', Annoni v 73'

KR REYKJAVIK: Gottskalksson, Bjorgvinsson, Halldorsson, Omarsson, Edvaldsson, Kristinsson, Oddsson, Skulasson (v 83' Petursson), Margeirsson, Gudjonsson (v 83' Thorvaldsson), Rafnsson.

TORINO: Marchegiani, Annoni, Policano, Mussi (v 89' Cois), Benedetti, Fusi, Sordo, Venturin (v 76'

Carillo), Bresciani, Martin Vasquez, Casagrande.

SODNIK: McKnight (S. Irska); GLEDALCEV: približno 3.000.

CSKA SOFIJA - PARMA 0:0

CSKA SOFIJA: Velinov, N. Dimitrov, Paručev, Vidov, Dotčev, Colev (v 50' Stojlov), Nankov (v 46' A. Dimitrov), Marinov, Letčkov, Andonov, Marašljevič.

PARMA: Taffarel, Nava, Benarrivo, Minotti, Apolloni, Grun, Melli (v 67' Agostini), Zoratto, Osio (v 55' Pulga), Cuoghi, Brolin.

SODNIK: Lewis (VB); OPOMIN: Marinov, Benarrivo, Cuoghi, N. Dimitrov, Grun in Vidov; GLEDALCEV: približno 15.000.

OSTALA SINOČNJA IZIDA:

Pokal pokalnih zmagovalcev: La Valletta (Malta) - Porto (Por.) 0:3.

Pokal UEFA: Salgueiros (Por.) - Cannes (Fr.) 1:0

Boniek zapustil Piso

PISA — Bivši nogometaš in zdajšnji trener Zbigniew Boniek je potolkel vse rekorde. Na klopi drugoligaša Pise je formalno sedel vsega pet ur. Poročali smo že o tem, da se je z vročevrtnim predsednikom Anconetanijem sporazumel v sredo zvečer, a kaže, da sta se Boniek in Anconetani sprla že isto noč (ob štirih!) v nekem hotelu. Kakorkoli že, Boniek je že včeraj zjutraj zapustil Piso, igralci pa so ga zaman čakali na treningu, ki bi se bil moral začeti ob 9.30. Anconetani je izdal sporočilo, v katerem je rečeno, da je novi trener skušal vsiliti društvu svoje pomočnike, a pri Pisi so se ogrevali za to, da bi strokovni štab ostal nespremenjen.

Pozno zvečer pa je Pisa za trenerja najela Ilaria Castagnera.

Baltske države tudi v FIFA

MONTREAUX — Na izrednem kongresu UEFA so sprejeli vrsto skle-

pov. Tako bodo poslej v evropskih nogometnih pokalnih tekmovanjih smela nastopati tudi izraelska moštva. Za tri leta so tudi podaljšali veljavnost novega sistema tekmovanja v pokalu prvakov. Predsednik UEFA Johansson je izjavil, da bodo na sestanku svetovne nogometne zveze FIFA, ki bo 2. julija 1992, za »začasne člane« sprejeli medse Litvo, Latvijo in Estonijo. Do popolnega priznanja in vključitve v evropske nogometne pokale bo prišlo brez zate.

Zadržani ne morejo domov

ANCONA — Košarkarji Zadra se zaradi blokade pristanišč ne morejo vrniti domov s turneje po Grčiji in Turčiji. V goste jih je sprejel Scavolini iz Pesara, ki je poskrbel za prenočišče in možnost treniranja.

Konec tedna začetek odbojbarske A-1 lige

Prvaku Messengeru grozi lahko le Sisley Treviso

Z jutrišnjo anticipirano tekmo Gabiano Mantova - Messenger Ravenna se bo pričelo 47. italijansko moško odbojbarsko prvenstvo. Glede na dejstvo, da se je EP končalo v nedeljo v Berlinu, je začetek prvenstva nenavadno zgodaj, saj nekatere šesterke, pri katerih je kar precej novosti, niso doslej še nikoli igrale skupaj. Zahtevam trenerja italijanske reprezentance Julia Velasca, naj se prvenstvo konča čimprej, sta ugodila tako zveza FIPAV kot tudi združenje prvoligašev. Velasco želi, da bi se reprezentantje po prvenstvu dobro odpočili, potem pa pričeli priprave za nastop na olimpijskih igrah v Barceloni. Potem ko je spodletela osvojitev celinskega naslova v Berlinu, so zahteve Velasca še toliko bolj upravičene, ker bo konkurenca v Španiji občutno hušja.

Zadnja leta kakovost italijanske odbojke nenehno raste in mirne duše lahko trdimo, da je prvenstvo na Ape-ninskem polotoku med najbolj kakovostnimi na svetu. Izredno težko je naštet vse odlične posameznike, ki igrajo za ekipe A-1 in A-2 lige. Samo na EP v Nemčiji jih je bilo kar 22 iz Bolgarije, SZ, Jugoslavije, CSFR, Francije, Poljske in Švedske. Bržkone pa ne gre spregledati še odličnih posameznikov iz ZDA, Argentine in Brazilije, ki so tudi prispevali svoj delež.

V A-1 ligi bodo letos igrale naslednje ekipe: Messenger Ravenna, Sidis Tombolini Falconara, Gabeca Montichiari, Mediolanum Gonzaga Milano, Carmonte Modena, Alpitour Cuneo, Terme Acireale Catania, Maxicono Parma, Sisley Treviso, Charro Padova ter novinci Olivo Venturi iz Spoleta, Siap Brescia, Gabbiano Mantova in Città di Castello.

Tudi za letošnje prvenstvo je nesporen favorit prvak Messengerja iz Ravenne na čelu z odličnima Američanoma Karchem Kiralyem in Stevejem Timmonsom. Tudi ostali člani prve postave (Gardini, Vullo, Margutti in Masciarelli) so odlični igralci in za namreč vsi, razen Vulla, člani reprezentance. Zanesljivo igro jamčita še veteran Erichello in mlada ojačitev Sartoretti (prej Città di Castello). Če so v Ravenni čakali za osvojitve državnega naslova kar 39 let, imajo sedaj enkratno priložnost, da uspeh ponovijo.

Najhujši tekme varovancev trenerja Riccija bo po našem mnenju Sisley iz Trevisa, ki je s prihodom Montalijs ob koncu lanskega prvenstva že rešil problem trenerja, novi nakup, Argentine Quiroga pa bi moral zdaj rešiti problem tolkača tudi iz druge linije. Odslovili so Anastasija, Rocca, Di Tora, Pier Paola Lucchetto in De Pina, prišel je izkušeni Merlo ter nekateri mlajši odbojkarji iz domačega zaledja. V lansk sezoni so odbojkarji iz Trevisa bridko razočarali, čeprav je milijarder Gilberto Benetton globoko segel v žep.

Med najboljši še vedno spada tudi Maxicono iz Parme, ki je sicer zamenjal odličnega podajalca Jeff Storka (ZDA), z Nizozemcem Pieterom Blangtom, ki je mimogrede rečeno s svojimi 205 cm najvišji podajalec na svetu. V zvezi s Storkom je prišlo do sporov in polemik. Američan bi moral prestopiti v vrste Mediolanuma iz Milana, a društvi se nista mogli sporazumeti glede odškodnine, ki je sprva znašala baje 700 milijonov lir, potem pa narasla celo na milijardo. V Milanu so odslovili Dustya Dvoraka, ki se ni najbolje razumel z trenerjem Doug Bealom (tako že kot v začetku osemdesetih let, ko je Beal vodil reprezentanco ZDA, Dvorak pa je bil njen podajalec). Tako bo prvi tehničar pri Mediolanumu 23-letni Paolo Montagnani, ki je v pretekli sezoni igral za Agrigento. S tako neizkušenim igralcem Milančani v boju za vrh prav gotovo nimajo možnosti, čeprav so veteran Bertoli, Lucchetta, Zorzi, Galli in Četrtilik igralci odlične kakovosti.

Poleg velike četverice ne gre pozabiti na Charro iz Padove, za katerega bo igral letos evropski prvak Jurij Sapega. Podcenjevati ne gre niti Sidis Tombolini iz Falconara, ki ima končno sponzorja ter dva odlična tujca, Jugoslovana Nurka Čauševića in Francoza Tillieja. Povratnik Olivo Venturi iz Spoleta ima dva najvišja centra, Jugoslovana Petroviča in Bolgara Ganeva. Slovenec Andrej Urnat bo letos igral za Alpitour iz Cuneo, trener Vladimir Janković pa bo vodil Siap iz Brescie. Bitka za obstanek bo tudi tokrat ogorčena in veliko bolj izenačena kot za sam vrh.

G. Furlanič

Na evropskem kotalkarskem prvenstvu

Kokorovec vodi

ROSETO DEGLI ABRUZZI — Poletov kotalkar Samo Kokorovec je na evropskem kotalkarskem prvenstvu na dobri poti, da predvčerajšnji srebrni kolajni v obveznih likih doda še najlahtnejši odličji in prostem programu oziroma kombinaciji.

Po sinočnjem kratkem programu namreč vodi pred Patrickom Veneruccijem (Rimini) in Massimom Giralidijem (Pesaro), s tem rezultatom pa se je hkrati že uvrstil tudi na kombinacijsko lestvico, na kateri s precejšnjo prednostjo vodi pred Giralidijem in Špancem Cisnerosom.

O končni razvrstitvi bo torej odločal drevisnji dolgi program, ki Kokorovcu že po tradiciji veliko bolj ustreza od kratkega, v katerem je sinoči zablestel kot v svoji bogati kari eri le še na EP leta 1988. Prav zato pa nas lahko ta dosežek pred današnjimi ključnimi nastopi navdaja z optimizmom.

»Upam, da jutri (drevi op. ur.) ne bom naredil kake nepotrebne napake«, nam je sinoči po telefonu dejal Samo. Tako seveda upamo vsi in če se mu bodo želje uresničile, mu bo letošnje EP ostalo v spominu kot najbolj uspešno doslej.

Na športnih igrah treh dežel v Wolfsbergu v Avstriji

Večina kolajn v Slovenijo

WOLFSBERG — Z zmago Slovenije so se na Koroškem končale športne Igre treh dežel, namenjene mladincem do 15. leta iz Slovenije, Furlanije-Julijske krajine in Koroške. Mladi tekmovalci so se pomerili v atletiki, rokometu, košarki, sabljanju, tenisu in namiznem tenisu, letos ni bilo na sporedu streljanja, medtem ko bodo na prihodnji izvedbi uvedli še žensko odbojko.

Na dvodnevem tekmovanju v Wolfsbergu so se od članov odprave FJK najboljše izkazale atletinje, ki so le s točko razlike (65:64) klonile pred Slovenijo. V moški konkurenci sta se izkazala tudi borovca Marco Sestan, ki je bil v tekni na 1.500 m tretji s časom 4'42"12, in Federico Gelfi, ki je dosegel enako uvrstitev v skoku v višino (171 cm). FJK je zmagala še v ženskem sabljanju, Slovenija pa je slavila uspehe še v moškem sabljanju, tenisu, moškem in ženskem namiznem tenisu, rokometu in košarki.

Slovenska delegacija na Igrah je ob koncu dvodnevnega srečanja izrazila željo, da bi se prihodnja izvedba v Mariboru odvijala v svobodni in suvereni Sloveniji. Su-

vereni tudi v športnem smislu, kajti bilo je potrjeno, da bodo v oktobru predstavili predsedniku Mednarodnega olimpijskega odbora Juanu Antoniu Samaranchu svoj predlog o ustanovitvi slovenskega olimpijskega odbora, ki bi bil ločen od jugoslovanskega.

Senna in Berger ostajata pri McLarnu

ESTORIL — Brazillec Ayrton Senna in Avstrijec Gerhard Berger bosta tudi v prihodnji sezoni formule ena dirkala na McLarnovih vozilih. Tako so včeraj uradno sporočili pri anglo-japonski hiši, katere predstavniki so v Estorilu, kjer se bodo danes pričele uradne poskusne vožnje pred nedeljsko dirko za veliko nagrado Portugalske.

Gimnastično SP leta 1994 v Avstraliji

INDIANAPOLIS (ZDA) — Izvršni odbor mednarodne gimnastične zveze je sklenil, da bo svetovno prvenstvo leta 1994 v Avstraliji, in sicer v Brisbaneju. Med kandidati za organizacijo SP je bil tudi Milan.

konjske dirke - konjske dirke

1. dirka (Bologna): Nint di Jesolo (2) je nazadnje imel smolo, a tokrat bo odločno jurišal na zmago. Paziti bo moral na konja Majer Art (1), ki je v odlični formi. Postavni Chergom (X) ima nekaj možnosti.

2. dirka (Bologna): Flambar (X) je tu deklasificiran. Ianris (1) starta iz ugodnega položaja, bo torej nevaren. Presenetli lahko Erentium (2).

3. dirka (Taranto): Guado del Pino (X) je resen kandidat za zmago, saj starta ob ograji. Za zmago se bo zagotovo potegoval tudi Gasman (2). Presenetli lahko Flag (1).

4. dirka (Trst): Grizzly WH (X) bo nepremagljiv, če se bo takoj znašel na čelu dirke. Če pa bo prišlo do šprinta, ga lahko premaga Darko (2). Livria (1) bo med protagonistmi.

5. dirka (Rim): ta galop bi moral biti lahek plen konja West Wretham. Od skupine 1 naj omenimo regularnega Marionello. Omembno si zasluži No Trans (X).

6. dirka (Firence): jahač je jamstvo za uspeh konja Manly Boy, čigar for-

ma se vzpenja. Arissa (1) resno računa na uspeh. Abaracadabra (2) bi se lahko vrnil med oba.

Dirka tris

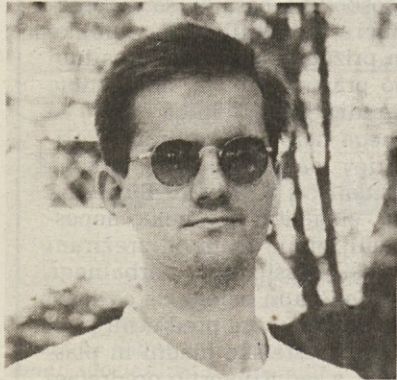
V Torinu bo nastopilo 22 konj. Naši favoriti: št.21 Fred Fern; št.20 Leggend; št.7 Lemon Juice. Za sisteme: št.15 Impavido Or; št.17 Laiz; št.19 Elemis.

totip

1. — prvi	2
drugi	X 1
2. — prvi	X
drugi	1 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	X
drugi	2 1
5. — prvi	2
drugi	1 X
6. — prvi	X
drugi	1 2

danès igra za vas - danès igra za vas

Andrej Vremec

Andrej Vremec (letnik 1964) se je začel ukvarjati s košarko že pri šestih letih (minibasket) pri Poletu. Opekskemu društvu je ostal zvest do 16. leta, ko je prestopil v mladinsko ekipo Kontovela. Nato je kot mladinec oblekel Jadranov dres, igral pa je še 4 leta v članskem moštvu. Preden je šel na študij v Turin, kjer je tudi treniral in igral (v D in C ligi), je eno sezono igral pri Kontovelu, eno pa pri Poletu. Sedaj pa je trener Poleta. Prejšnji teden je B. Bogatec pravilno napovedal 7 izidov.

totalcalcio

Ascoli - Lazio	X
Atalanta - Juventus	X
Foggia - Cagliari	1
Milan - Fiorentina	1
Parma - Cremonese	1 X
Roma - Genoa	1 X 2
Sampdoria - Inter	1
Torino - Napoli	1 X
Verona - Bari	X 2
Casertana - Palermo	1 X 2
Lucchese - Udinese	X
F. Andria - Reggina	X
Carrarese - Pistoiese	1 2

Za obstanek v svetovni skupini

Italija - Danska za Davisov pokal

BARI — Danes bosta prva dva nastopa posameznikov v okviru srečanja med Italijo in Dansko, ob koncu katerega se bo poraženec preselil v B ligo Davisovega pokala. Po splošnem mnenju so »azzurri« nesporni favoriti (Caporese je 33. na svetovni lestvici, Pistolesi 110., a njuna nasprotnika Fetterlein Tauson sta 312. oz. 361.).

Danes sta na vrsti tudi polfinalna dvoboja Davisovega pokala. Nemčija se bo pomerila z ZDA, Jugoslavija pa s Francijo.

obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tudi letos v bazenu pri Alturi plavalne tečaje za neplavalce, tehnike plavanja za plavalce in vadbo rekreativcev. Vpisovanje od 23. do 27. t.m. od 18. do 20. ure po telefonu št. 51377.

ŠZ SLOGA organizira tečaj otroške telovadbe, ki bo vsebinsko vezan na osnove MINIOBOJKE za fante in dekleta osnovnih šol. Tečaj bo vodil strokovnjak prof. F. Drasič s sodelavci in bo potekal v telovadnici nižje srednje šole na Opčinah. Tečaj bo ob sredah (14.45 - 16.30) in sobotah (14.45 - 16.45) od 25. septembra dalje. ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK vabi na sestanek, ki bo v telovadnici v Dolini v ponedeljek, 23. t.m. ob 20.30. Vabljeni simpatizerji in starši otrok, ki jih smučanje zanima.

KK BOR
SEKCIJA MINIBASKET obvešča, da so treningi v minibasketu na stadionu Prvi maj, kot sledi: ob torkih in petkih ob 16.00 za letnike 1982-85; za letnike 1980 in 1981 ob ponedeljkih in torkih ob 16.30 v telovadnici osnovne šole pri Sv. Ivanu, Ul. Caravaggio in ob petkih ob 15.30 na stadionu Prvi maj.
ZSSDI obvešča, da jutri, 21. t.m. ob 15. uri, prireja tekmovalni spust s kajaki po Vipavi med Gabrijami in Pečjo. Informacije na sedežu ZSSDI v Gorici, Ul. Malta 2 (tel. 33029).
ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo odborova seja v četrtek, 26. t.m., ob 20.30 v Borovem športnem centru.

Jutri pričetek odbojcarskega turnirja v okviru pobud ob 25-letnici delovanja

V nedeljo osrednja proslava ŠD Sokol

Že 25 let je mimo, odkar je skupina mladih Nabrežincev ustanovila športno društvo Sokol. Tedaj, 1966. leta, so v Nabrežini gojili le moško odbojko. Kmalu zatem se je športna dejavnost Sokola razširila še na žensko odbojko in namizni tenis, v katerem je mlado društvo doseglo najpomembnejše rezultate, saj si je v zelo kratkem času zagotovilo mesto v italijanski A ligi. Žal je višku takoj sledil nausmiljen padec, tako da se je gojenje namiznega tenisa končalo že 1973. leta. Istočasno se je rojevala moška košarka, ki pa ni nikoli dosegla izjemnih rezultatov, saj je bil njen glavni uspeh le napredovanje v promocijsko prvenstvo pred dvema sezonama.

V ženski odbojki pa je bil Sokol vedno eden glavnih protagonistov v zamejstvu. Po dolgoletnem na-

stopanju v B ligo, so se v Nabrežini odločili za politiko združevanja in 1983. leta so prepustili ligo združeni ekipi Meblo.

Nikakor pa ne smemo misliti, da se nabrežinsko društvo ukvarja le z mladimi. Starejše generacije vsak dan polnijo balinarske steze na društvenem travniku, kjer se resno pripravljajo na najrazličnejše nastope. Sokol je namreč vključen v italijansko vsedrjavno balinarsko zvezo in je letos napredoval v C ligo. Ponaša pa se tudi z zavidiljivimi nastopi v zamejskih prvenstvih.

Kot primerno proslavo svojega pestrega 25-letnega udejstvovanja je športno društvo Sokol letos priredilo več turnirjev. Omenimo balinarskega in košarkarskega, ki sta bila septembra. Osrednja proslava pa bo v nedeljo zvečer v

društvenem sedežu, kjer si bodo udeleženci lahko ponovno ogledali razstavo slik b 25-letnici Sokola. Že dan prej pa se bo v nabrežinski občinski telovadnici pričel kakovostni turnir v ženski odbojki. Organizatorji seveda pozivajo vse simpatizerje, da se v čim večjem številu udeležijo omenjenih manifestacij.

Sporod turnirja:

JUTRI, 21.9.: ob 15.00 Slavija Bratislava - Agorest Sovodnje; ob 17.00 Sloga - Ausa Pav Červinjan; ob 19.00 Altura Trst - Agorest Sovodnje; ob 21.00 Sokol Indules - Ausa Pav Červinjan.

NEDELJA, 22.9.: ob 9.00 Altura Trst - Slavija Bratislava; 11.00 Sokol Indules - Koimpex, ob 15.00 finale za 5. mesto; ob 17.00 finale za 3. mesto; ob 19.00 finale za 1.mesto. (A. T.)

Predstavili sponsorja goriških košarkarjev

Cilj je napredovanje

Z včerajšnje predstavitev novega sponsorja: ob predsednici Della Valle sedi desno Di Tommaso, novi sponsor goriškega drugoligaša. (Foto Čubej)

ZAGRAJ - Včeraj so v lepem okolju posestva Castelvechio nad Zagrajem uradno predstavili novega sponsorja, ki bo v letošnji sezoni finančno podprl goriškega drugoligaša Pallacanestro Gorizia. To je trgovsko podjetje Bernardi, kateremu sta se v manjši meri pridružili še Goriška hranilnica in tovarna sladkarij La Giulia Menta più iz Gorice.

Predstavitve so se poleg celotne ekipe udeležili tudi številni politični in športni predstavniki, ki so v svojih posegih poudarili pomembnost košarkarske prisotnosti na Goriškem.

Uvodoma je spregovorila predsednica društva Pallacanestro Gorizia Mirella Della Valle, ki je predstavila novo sezono in pristop novega sponsorja Bernardi. Sledil ji je lastnik podjetja Riccardo Di Tommaso, ki je v skopih besedah utemeljil izbiro podpore goriškemu drugoligašu. 37-letni Di Tommaso, ki je doma iz kraja San Giorgio di Nogaro, ni zelo zgovoren

mož, vendar sila aktiven in uspešen trgovec.

Sledila je predstavitev igralskega kadra, za to pa je poskrbel trener Nini Gebbia, ki se je pozitivno izrekel nad dosedanjim delom v goriški košarkarski sredini. Cilj nove ekipe pa je letos dokaj ambiciozen, saj računajo na prestop v A-2 ligo. Uradni del so zaključili posegi treh zvestih navijačev, in sicer deželnega odbornika za zdravstvo Maria Brancatija, pokrajinskega odbornika Edoarda Bressana in goriškega podžupana Maria Del Bena.

Igralce Bernardija že danes čaka zadnja preizkušnja pred letošnjim napornim prvenstvom. V popoldanskih urah bodo namreč nastopili na turnirju v Marsali proti domači istoimenski ekipi. V Marsali nastopata še postavi iz Raguse in Ravenne. Finalni dvoboji bodo na vrsti jutri. Naslednjo nedeljo pa se bodo Gebbijeve varovanci podali v Padovo, kjer bodo v prvem prvenstvenem kolu igrali proti domači peterki Elledi Petrarca PD. (mar)

Jutri od Srpenice do Krede Finale slovenskega pokala v raftingu

Jutri bo na Soči, na progi od Srpenice do Krede, zaključno tekmovalje v raftingu za slovenski pokal. Tekmovanje prireja domači Soča Rafting klub, ki je bil ustanovljen marca letos. V tem kratkem času so njegovi člani dosegli že vidne uspehe, trenutno pa se še borijo za osvojitev slovenskega pokala, saj zaostajajo na skupni lestvici za vodečo Raftino le za točko. Poleg tega so se nekateri že udeležili evropskega prvenstva v raftingu. Lani so osvojili prvo mesto, letos pa so bili v močni mednarodni konkurenci četrti.

Na jutrišnjem prvem finalu za slovenski pokal bo nastopilo kar 15 ekip iz vse Slovenije ter 2 ekipi iz Italije. Start ekip v predtekmovalju je napovedan za 14. uro, ob 15. pa bo šlo zares, saj bo štart v Kredi (proga bo tekla do Trnovega). Sledili bosta nagajevanje najboljših in prosta zabava. (mar)

Pri gimnastičnem odseku ŠZ Bor Priprave v polnem teku

Po lanskim zelo uspešni tekmovalni sezoni, se gimnastični odsek športnega združenja Bor pripravlja na nove obveznosti. Skupina tekmovalk je v preteklih dneh že imela skupne priprave, za vse ostale člane odseka pa se bo vadba začela v kratkem.

Kot v prejšnjih letih, bodo Borovi gimnastičarji tudi letos vadili v dveh pododsekih in sicer v skupini za športno ritmično gimnastiko ter v skupini, ki bo trenirala akrobatiko.

Program vadbe in nastopov ter tekmovalj bo tudi letos zelo pester, saj se bodo morali mladi telovadci in telovadke izkazati na raznih ravneh in ob različnih priložnostih. Borove ritmičarke so tudi med letošnjimi počitnicami z velikim uspehom nastopile kot gostje v okviru izvedenih prirediteljev. Tako so sodelovale na prazniku smučarskega kluba Mladina,

kot tudi na športnem prazniku Zarje in so obakrat pozele mnogo priznanja za prikazane vaje. Vodstvo odseka načrtuje za letos še več takih nastopov, predvideni pa so tudi tekmovalni nastopi mladih akrobatov, ki so se lani prvič pomerili za točke.

Prijave bo vodstvo odseka sprejemalo v ponedeljek od 17. do 19. ure (tudi po telefonu 51377). Prijavo se lahko tako tisti, ki so vadili že lani, kot tudi novi člani. (-boj-)

Disciplinski ukrepi

V zvezi z nedeljskimi tekmami v amaterskih nogometnih prvenstvih ni bilo veliko izključitev, kar je dober znak. Očitno so letošnji strožji kriteriji pri kaznovanju prekrškov dosegli svoj namen. Docela brez diskvalifikacij pa le ni šlo. Tako je bil za eno kolo diskvalificiran nogometaš Krasa Michele Fabris.

V 1. kolu nogometnih AL so se izkazali prvoligaši

V amaterskih nogometnih ligah so se najbolje odrezali prvoligaši. Zarja in Primorje (na sliki M. Magajne med tekmo z Riviero vidimo na levi strani Dimitrija [Diki] Lukšo) sta iztržila obe točki, Vesna pa eno, a jo je dosegla na gostovanju. V promocijski ligi je Juventina doma igrala neodločeno 0:0, a v 2. ligi so zmagale le Sovodnje, ob porazih Primorca in Krasa pa je Gaja izbojevala točko. V prihodnjem kolu bodo doma igrala Juventina, Zarja, Vesna, Breg, Sovodnje in Primorje

Letos je med juniorji že postavil deželni rekord v plavanju na 100 in 200 m

S. Kravos: uskladiti študij in treninge

Med goriškimi športniki, ki so letos dobili priznanje ZSSDI, je tudi plavalec Silvan Kravos. S to panogo se ukvarja šest let, dosegel pa je že več pomembnih rezultatov: v juniorski kategoriji je letos postavil deželni rekord na razdalji 100 in 200 m. Tekmuje z dresom kluba "Gorizia nuoto", katerega članica je tudi plavalka Emy Bauzon. Sicer obiskuje trgovski tehnični zavod "Žiga Zois" v Gorici.

Obvezno uvodno vprašanje je, kdaj si začel gojiti plavanje, čep rav si o tem že večkrat govoril.

»Plavati sem začel, ko sem bil star enajst let. Ta šport se mi je zdel najbolj popoln, tako fizično kot rekreativno. Poleg tega mi je zdravnik zaradi zloma leve roke svetoval, naj se ukvarjam s plavanjem. Na tečaju so trenerji opazili, da imam dobre rezultate in sem začel z agonizmom. Uspehov ne manjka, tako da sem zelo zadovoljen z delom, ki ga opravljam.«

Pogoj za dobre rezultate je seveda trdo delo. Kaj bi o tem povedal?

»Če hočeš priti do uspeha, moraš veliko trenirati. Brez vaje in truda ne prideš daleč. Sam treniram najmanj dvakrat na dan po dve uri. Če pa hočeš doseči kaj več, moraš plavati šest ur dnevno. Deset dni pred tekmovaljem se ta čas skrči na četrtno, ker se morajo mišice odpočiti. Seveda je poleg fizičnega dela potrebna tudi velika mera požrtovalnosti, saj ni lahko usklajevati študija z agonističnim športom. Letos obiskujem četrto letnik zavoda "Žiga Zois" in upam, da mi bo uspelo primerno se posvetiti tako študiju kot plavanju. Pri obojem bi rad dosegel dobre rezultate.«

Letošnje načrte so ti žal prekržili problemi z zdravjem.

»V začetku poletja so mi odstranili slepo črevo, saj je bila zadeva že v zadnji fazi. Dva tedna sem prebil v bolnišnici in sem v tem času izgubil osem kilogramov. Bil sem tako oslavljen, da nisem mogel niti hoditi. Potem mi je počasi šlo na bolje in trenutno bi rekel, da sem že v svoji običajni formi. S treningi bom začel okotbra, sedaj pa tekam in telovadim. Žal se zaradi te operacije nisem mogel udeležiti državnega prvenstva, za katerega sem veliko vadil in vsi moji načrti so splavali po vodi. Na deželnem tekmovalju sem se zelo dobro

odrezal, tako da sem si od državnega prvenstva veliko obetal.«

Kakšni pa so tvoji cilji?

»Trenutno ne delam programov. Seveda kot vsak športnik želim priti najvišje, vendar bom sproti odločil. Pred mano sta še dve leti višje šole, zato ne maram delati velikih načrtov. Bom že pravočasno videl, kako in kaj.«

Si bil presenečen, ko si dobil priznanje ZSSDI?

»Priznati moram, da je bilo to priznanje lepo presenečenje. Bil sem ga vesel tudi zaradi tega, ker pomeni zame velik korak naprej v zamejskem športu.«. (A.F.)

Silvan Kravos

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din, mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih Trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir, finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir, beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 20. septembra 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Razburjenje v Izraelu zaradi izjav ameriškega državnega sekretarja v Damasku Baker išče podporo pri kralju Huseinu Danes ponoven obisk sirske prestolnice

AMAN — Ameriški državni sekretar James Baker je po obisku Izraela Egipta in Sirije včeraj prispel v Aman, kjer se je z jordan-skim kraljem Huseinom (oba na sliki AP) pogovarjal o pripravah na sklic mednarodne mirovne konference o Bližnjem vzhodu, že danes pa bo ponovno v Damasku.

Pred prihodom v Aman pa je imel Baker v sredo ponoči šesturni pogovor s sirskim predsednikom Hafezom Asadom. Podrobna vsebina pogovorov ni znana, sirska televizija pa je poročala, da sta državnik govorila predvsem o prizadevanjih za sklic mednarodne mirovne konference za Bližnji vzhod, o trenutnih diplomatskih akcijah in pa o dosedanjih pobudah za doseg miru na tem področju. Po srečanju z Asadom je Ba-

ker na tiskovni konferenci skupaj s sirskim kolegom Šarehom izjavil, da bodo ZDA od Izraela zahtevale, da pojasni, za kaj bo porabil deset milijard dolarjev posojila (Baker je pri tem mislil na morebitno povezavo posojila z novimi naselbinami ruskih Židov na zasedenih ozemljih), ki mu ga je odobrila ameriški kongres.

Te izjave pa so imele precej širok odmev v včerajšnjem izraelskem tisku, v katerem so predstavniki izraelskih oblasti izjavljali, da morebitno vztrajanje Washingtona na povezavi odobrenega kredita z zamrznitvijo novih židovskih naselij na zasedenih ozemljih lahko prisili Izrael v to, da ne bo sodeloval na predvideni mirovni konferenci.

V Albanijo odplul nov kontingent vojakov

ANCONA — Včeraj popoldne je iz pristanišča v Anconi trajekt Golfo del Sole proti Valoni v Albaniji popeljal 320 vojakov iz brigade Acqui iz L' Aquile. V Albaniji se bodo pridružili kolegom iz bataljona Carso, ki so predvčerajšnjim z isto ladjo prispeli v Drač. Italijanski vojaki v skladu z dogovorom med italijansko in albanško vlado sodelujejo v humanitarni akciji razdeljevanja živil in medicinskih pripomočkov albanskega prebivalstvu.

Prihod v Valono je predviden za danes zjutraj, skupaj z vojniki pa je na trajektu tudi 146 vozil, ki so vsa natovorjena z medicinskimi pripomočki in živili. Vojaki so vsi v uniformah, vendar neoboroženi, njihova misija pa naj bi v skladu z dogovorom trajala tri mesece.

V severnem Jadranu nova morijska školjka

RIM — Po poročilu Inštituta za raziskovanje in tehnologijo morskega ribištva (ICRAP) se v severnem Jadranu nadaljuje morijska školjka. Raziskava poteka v sodelovanju z zadružno Nic-solo v Caorlah, pod drobnogledom pa so školjke, ki jih lovijo s posebnimi sesalnimi napravami v bližini obale in na odprtem morju.

V poročilu inštituta ICRAAP je rečeno, da gre predvsem za morijsko školjko vrste »chamelea gallina«, in to v taki meri, da povzroča globoke mutacije v strukturi morske populacije. Iz tega razloga inštitut svetuje začasno prekinitev pobiranja kaparoclov (ali kočic). Ribiči so na to odgovorili s takojšnjo zahtevo po odškodnini, v znak protesta pa so začeli pristaniškim poveljstvom vračati ribiška dovoljenja.

Usoda gruzijskega predsednika Gamsahurdije postaja iz dneva v dan bolj težka in negotova

TBILISI — Včeraj se je v Tbilisiju začelo izredno zasedanje gruzijskega vrhovnega sovjeta, ki bi moral razrešiti težko politično krizo v državi. Še vedno so v teku množične manifestacije opozicije z zahtevo, da predsednik Gamsahurdija odstopi. Njegov položaj postaja iz dneva v dan težji. Maja je bil izvoljen z absolutno večino glasov, a je kaj kmalu dokazal, da je v bistvu le potuhnen boljševik, ki se je prelevil v skrajnega nacionalista. Opozicija mu očita, da je s svojo nasilno in grobo nacionalistično politiko prizadel ugled Gruzije v svetu, tako da ne bo nihče priznal njene neodvisnosti, če bo Gamsahurdija ostal na čelu države. Gruzijski predsednik se je proslavil z najbolj nasilno politiko proti negruzijskim narodom, ukinil je Južnoosetinsko avtonomno oblast in sprožil prave pogrome proti Osetom, tako da je morala

na tem območju poseči zvezna vojska. Ruskim priseljencem je zagrozil, da se bodo morali izseliti, če ne bodo podprli njegove politike, ostalim negruzijskim etničnim manjšinam pa dal vedeti, naj se čimprej pogruziijo.

Da bi bila mera polna, je Gamsahurdija v bistvu podprl moskovske pučiste in predvzel nadzor nad vsemi sredstvi javnega obveščanja. S tem je dosegel razkol celo v vrstah svoje stranke, tako da je iz dneva v dan bolj osamljen. V rokah pa ima še vedno vse vzvode oblasti, predvsem pa nekaj tisoč zvestih in do zob oboroženih specialcev, ki jih je 2. septembra s pridom uporabil proti ljudem.

Gamsahurdija pa ne more več računati na gruzijsko narodno gardo, ki se je postavila na stran ljudstva in zahteva nove volitve.

Gruzijanski pravoslavni škof Ambrozij gardiste prepričuje naj ostanejo zvesti svojemu predsedniku (Telefoto AP)

Utekočinjenje krvi San Gennara prinaša Neapeljčanom dobre upe

Včeraj se je na natačno zapovedan datum utekočinila kri neapeljskega zaščitnika San Gennara, kar je za Neapeljčane dober znak in razlog za splošno veselje (Telefoto AP)

Italijo zajela davčna nevroza

RIM — Finančni minister Formica je včeraj spet skušal pogasiti požar polemik, ki so jih sprožile nenadzorovane govornice in reka časopisnih vesti o takoimenovani zeleni knjigi s predlogi za privajanje davčnega vijaka. Površno objavljane dokumentov in delovnih zapiskov, do katerih pridejo novinarji po nezanesljivih stranskih poteh - je izjavil Formica - povzroča v javnem mnenju le zmedo in dezinformacijo, saj te vesti nimajo nobenega realnega temelja. Zeleni knjiga je namreč zgolj zbirka indikacij, razmišljanj analiz in predlogov, ki so med seboj tudi nezdružljivi in ki so jih sestavili izključno ministrski tehniki, kar pomeni, da nimajo nobene politične veljave, je zaključil Formica.

Kot znano, je med indiskretnostmi o zeleni knjigi največ razburjenja povzročila predpostavka o možnosti obdavljenja državnih obveznic, nanjo pa se je z odločnim nasprotovanjem nemudoma odzval zakladni minister Carli. Brez pristanka zakladnega ministra ni mogoča prav nobena iniciati-

va v zvezi z državnimi obveznicami, je izjavil Carli, ki je za možnost, da bi te vrednotnice vključili v davčni obrazec 740 izvedel iz časopisov.

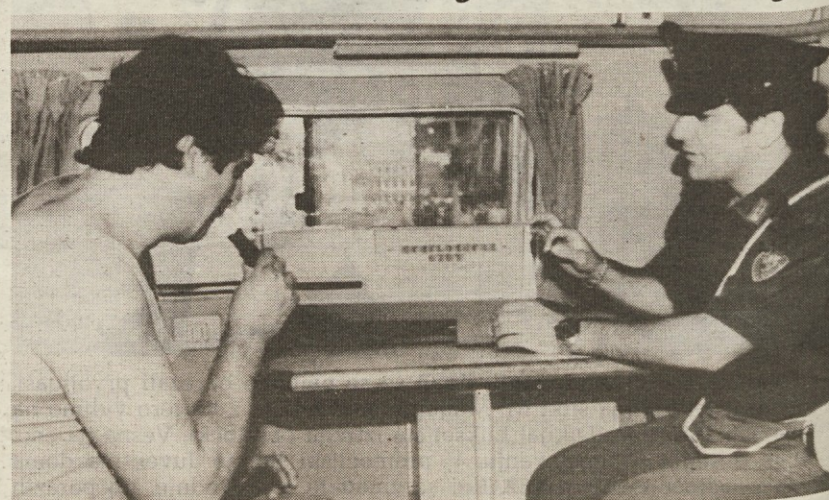
Formica ni izgubljal časa za odgovor kolegu, kateremu je zagotovil, da v dokumentih za finančni zakon ni sledu o vključitvi državnih obveznic v davčno prijavo, pač pa so v njih le predlogi, kako »udejaniti« zahteve po boju proti davčnemu utajevanju. V časopisju berem, da »Carli zapira Formici pot do obdavljenja obveznic« - zaključuje finančni minister - toda če bi Carli telefoniral Formici, bi izvedel, da kaj talega ni nikjer predvideno.

O vojni »davčnih novic« je včeraj povedal svoje tudi predsednik zbornične finančne komisije Franco Piro, ki je ugotovil, da na Italijo te novice kar »dežujejo« (prihajajo vsake štiri ure) in da je frontalna motnja že stalna, vremenska napoved pa ne predvideva zjasnitev.

Tudi Veneto pod udarom mafije

BENETKE — Poveljnik karabinerjev za severovzhodno območje Italije, general Giovanni Zappi, je včeraj potrdil, da je tudi Veneto pod udarom mafije. Gre za prve postojanke kriminalnih organizacij, ki se sicer še niso dobro ustalile na ozemlju, a delujejo na kontinuiran način, povezane pa so predvsem s sicilsko mafijo in z neapeljsko kamoro. Njihov nastanek po Zappijevih besedah sodi v obdobje konfinacije mafijskih kolo-vodij. Najbolj so se kriminalne organizacije razširile na območju Verone, Vicenze, Bassana in obale Brente, gonilo njihovih dejavnosti pa je trgovanje z mamili.

Etilometer za bolj varno vožnjo

Po zgledu ostalih evropskih držav zdaj tudi v Italiji z etilometrom merijo voznikom alkoholno stopnjo (Telefoto AP)